

Metai V

LAPKRITIS-NOVEMBER, 1921

No. 11

MOTERŲ BALSAS

(THE WOMEN'S VOICE)

Laukija Sugrižtant.

L.M.P.S. FINANSINIS RAPORTAS		8 Lawrence, Mass.		3.50	Sutrauka.	
UŽ RUGSEJO MĖNESĮ 1921 M.		72	Kenosha, Wis.	1.95	Iplaukė	\$411.22
Iplaukos.		114	Zeigler, Ill.	2.50	Nuo rugp. mėn. balansa s	381.10
Kp.			Moline, Ill.	75	Viso	792.32
45	Bayonne, N. J.	\$2.65	74 Hazleton, Pa.	1.80	Išėjo	58.00
18	Hartford, Conn.	3.00	108 W. Frankord, Ill.	5.80	Ižde Rugs. 30, 1921	\$734.32
5	Rockford, Ill.	3.90	207 Cambridge, Mass.	8.85	L. M. P. S. Fin. Sekr.	
94	Benton, Ill.	1.80	17 Detroit, Mich.	7.35	E. N. Jeskevičiūtė	
34	Fitchburg, Mass.	1.80	4 Elizabeth, N. J.	4.30	L. M. P. S. Iždininkė	
29	Chicago, Ill.	10.65	2 Worcester, Mass.	6.90	M. Undžienė	
58	Chicago, Ill.	2.80	16 Springfield, Ill. (auka)	50.00	Kas Remia "Motery Balsa".	
1	Brooklyn, N. Y.	13.95	70 Racine, Wis.	3.15	Šios aukos suplaukė liepos mėnesį,	
36	Minersville, Pa.	4.05	116 Miners Mills, Pa.	1.00	bet per klaidą nebuvo paskelbtos.	
23	Binghamton, N. Y.	3.70	71 Benld, Ill.	4.60	L.M.P.S. 66 kp. per M. Elk	\$15.00
62	Shenandoah, Pa.	2.70	87 Clinton, Ind.	3.15	Dr. J. J. Kaškiaučius	75.00
61	Lowell, Mass.	3.45	41 Akron, O.	2.10	L.M.P.S. 108 kp. per M.	
13	So. Boston, Mass.	5.30	42 New Haven, Conn.	2.70	Gelbudienę	25.00
57	Carnegie, Pa.	1.95	37 Monessen, Pa.	1.35	Viso	\$115.00
33	Mahanay City, Pa.	5.80	9 Chicago, Ill.	1.65	L.M.P.S. 22 kp. per M.	
109	Minden, W. Va.	1.20	83 New Britain, Conn.	3.30	Gutauskienę	\$15.00
49	Brighton, Mass.	90	75 St. Clair, Pa.	1.50	L.M.P.S. 110 kp. per B.	
49	Brighton, Mass.	4.20	115 Roseland, Ill.	75	Šarnauskienę	10.00
50	Gardner, Mass.	2.40	65 Rumford, Me.	3.20	L.M.P.S. 100 kp. per A. Jonienę	10.00
91	Maspath, N. Y.	1.20	102 New Kensington, Pa.	1.35	L.M.P.S. 87 kp. per A.	
85	Nashua, N. H.	2.55	26 Rochester, N. Y.	8.10	Bitautienę	20.00
110	E. St. Louis, Ill.	2.40	23 Binghamton, N.Y.	2.85	LMPS. 64 kp. per A. Lipskienę	10.00
113	Inkerman, Pa.	1.80	16 Springfield, Ill.	36	LMPS. 9 kp. per M. Šniukienę	58.59
47	Waukegan, Ill.	1.00	60 Pittsburgh, Pa.	2.05	(Tai yra pusė pelno nuo išva-	
117	Westville, Ill.	3.25	Viso iplaukė	\$411.22	žiavimo surengto "Vilnies" ir	
106	Johnston City, Ill.	1.35	Išlaidos.		"Motery Balso" naudai)	
96	Chicago, Ill.	2.10	R-ui, rankpinigiai vertėjui	\$50.00	LMPS. 102 kp. per Z. Pupelienę	5.00
	Suvažiavimo aukos	175.00	R-ui, suredagavimą konstitu-		Viso	\$128.59
5	Rockford, Ill.	6.25	cijos	8.00	Širdingai ačiu visiems aukotojams.	
55	Haverhill, Mass.	1.80	Viso išėjo	\$58.00	"M. B." Adm.	

REMKIME ANGLŲ SPAUDĄ

Visi darbininkai, kurie kalbate kita, apart anglų, kalba ir kurie per savo atsidasvusi veikimą sutvėrėte stiprią savo kalboj spaudą, mes į jus atsišaukiame, kad jus duotumėt dalį savo laiko ir energijos linkui didesnio išplatinimo anglišku laikraščiu.

Draugai, nepaisant kuria kalba jie nekalbėtų, kasdien sueina su Angliškai kalbančiais darbininkais. Šie darbininkai turi būti supažindinti su mūsų darbinikiška Angliška spauda, kurią mes dėl jų leidžiame, turime parinkti nuo jų prenumeratų savo Angliškai spaudai.

Visi "Motery Balso" skaitytojai prašomi, kad jie atkreiptų dėmesį į šį svarbų pakvietimą. Pradžiai savo darbo parašy-

kite į "The Toiler", 208 East 12 St., New York City, ir užsisakykite dešimtį pavienių numerių, kuriuos išdalinkite dykai tarp Anglų darbininkų. Tuom pačiu tarpu rinkite nuo jų prenumeratas tam laikraščiu. Prenumeratos kaina \$2 metams, \$1 pusei metų. Pavienių numerių kaina 3½ centai kopija.

RED. ATSAKYMAL.

J. W. Tamučiu: Jusų eilės netinkamos spaudai, netalpinsime.

Žemaitukui: Rašinį "Laisvoji Meilė" netalpinsime. Jūs, norėdami išaiškinti laisvosios meilės reikšmę, padarote stambių klaidų, kas parodo, kad nėsate liوسي nuo šiandieninių papročių, nors jūs priešingai apie save manote.

MOTERŲ BALSAS

PIRMAS LIETUVIŲ DARBINIKŲ MĖNESINIS ŽURNALAS

Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Organas

The Women's Voice—Lithuanian Monthly Journal. Published by the Lithuanian Women's Progressive Alliance of America. Editor and Manager E. N. Jeskevičiūtė. Subscription: \$2.00 a year; 6 mo. \$1.00; single copy 15c.

Address: Moterų Balsas, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Entered as second-class matter October 5, 1916 at the Post Office at Phila., Pa. under the Act of March 3, 1879. Transferred to Brooklyn, N. Y., July 28, 1920.

Metai V

LAPKRITIS-NOVEMBER, 1921

No. 11

NEDARBAS IR DARBININKO ŠEIMYNOS MOTERIS

Užtenka paminėti prekybos krizius, kurie, periodiniai pasikartodami, kas kartą vis labiau grumoją buržuazinės visuomenės buičiai. Per prekybos krizius reguliariai susinaikina ne tik didelė dalis pagamintų dirbinių, bet ir jau sutvertųjų gamtinimo jėgų. Krizių metu išsiveržia visuomeninė epidemija, kuri visoms praėjusioms galdynėms būtų atrodžiusi nesąmonė—pagaminimo perviršio epidemija. Visuomenė staiga pasijunta esanti nukelta į laikiną barbarybės padėtį, rodos, lyg badas, lyg visuotinas pražūtingas karas būtų atkirte jai visas gyvenimo priemonės; pramonė ir prekyba atrodo sunaikintos, o kodėl? Tolel, kad visuomenė turi per daug civilizacijos, per daug gyvenimo priemonių, per daug prekybos.—

(“Komunistų Manifestas”)

Jungtinės Valstijos per daug pralobė — per daug gyvenimo priemonių, per daug prekybos, per daug dirbinių —, ot todėl tūkstančiai didžiausių dirbtuvių užsidarė ir šeši milijonai proletarų išmesti ant gatvių badui ir skurdai. Per daug maisto, už tai milijonai turi badauti, per daug drabužių ir pastogių, už tai milijonai turi but apiplyšę ir turi nakvoti ant gatvių ir laukuose! Pulkiausias mašinos nesisuka, stovi, trunija, genda; šeši milijonai geriausių darbininkų nyksta ir žūsta neištveriamoje gyvenimo

dauboje: neturi darbo, negauna algų, badas žiuri į akis ir žiemos šalta ranka neria ant jų kaklo savo geležinius pirštus! Tai ve ko susilaukėme, tai ve, darbo liaudis, prie ko prygyvenome pasaulio turtingiausioj šaly! Vienoj pusėj per daug visko, perteklius, kitoj — visko stoka, skurdas ir alkis.

Kas tame kaltas? Kalta kapitalistinė sistema. Visos darbo priemonės — dirbtuvės, mašinos, garas, elektra — ir visi susisiekimo būdai geležinkeliai, gatvekariai, automobiliai, laivai — visos tos priemonės, be kurių civilizuota visuomenė negalėtų gyventi ir vienos dienos, priklauso tik nedelei saujalei kapitalistų, išnaudotojų. Didžiosios masės žmonių — darbininkai — yra visiškai atskirti nuo tų visų draugijos butenybių. Be to, tiems kapitalistams priklauso namai, šviesa, vanduo, žemė, oras, ir mokyklos, bažnyčios, spauda ir tt. Turėdami tuos visus turtus ir atsiekimus kelių pastarųjų šimtmečių progreso, kapitalistai turi savo rankose ir valstybės galią

— kariuomenę, kanuoles, šautuvus, laivyną, miliciją, policiją, kalėjimus, teismus ir tt., kad gynus ir apsaugojus savo nuosavybę nuo priešų, darbininkų. Už tai dabar, kuomet Amerikos kapitalistai nebegali išvežti užsienin savo produktų, o darbininkai, nors ir visko stokuoja, taip-pat negali išpirkti, nes neturi iš ko, — tai dabar kapitalistai uždarė dirbtuves, išmetė laukan darbininkus ir nieko prieš juos negalima pasakyti, nes tuojaus busi sumuštas, nu-teistas ir supūsi šaltose kalėjimo sienose. O jeigu darbininkai pradėtų plačiau veikti, pradėtų organizuotomis pajėgomis reikalauti darbo ir duonos, jeigu jie pabandytų paimti dirbtuves į savo rankas, tuojaus pribūtų milicija, ginkluota kariuomenė, kompanijų samdyti žmogžudžiai ir tuomet darbininkų kraujas pradėtų lietis upeliais. Jei darbininkai būtų pakankamai tvirti, tai nugalėtų kapitalistus, jei ne, tai šimtai tūkstančiai jų kristų ir vėl kapitalas pasiliktų viešpatauti.

Kapitalistai uždaro dirbtuves da ir del kitos priežasties, butent, kad išardžius darbininkų organizacijas, darbo sąjungas (unijas). Neveizint, kad darbo sąjungos yra rankose išdavikiškų vadų, neveizint, kad jos labai tankiai tarnauja pačiai buržuazijai, tačiau organizuoti darbininkai visgi daugiau pavojingi kapitalo viešpatavimui. Viena-kurią dieną, spaudžiant ekonominėms sąlygoms ir besidarbuojant susipratusiems darbininkams, tos organizuotos masės pabus iš miego, pamatys savo tikrąjį priešą ir stos į kovą, idant nuverstų šią sistemą. Tat reikia tas organizuotas darbininkų spėkas kaip norint sukriušinti. O Sukriušinti jas geriausia tuo laiku, kuomet darbininkai išmesti iš dirbtuvių, kuomet jiems numušamos algos. Žinoma, jeigu darbininkai būtų susipratę, tai jie krizio metu da daugiau organizuotus, da daugiau tvirtintų savo spėkas; bet taip nėra, ne-

susipratę darbininkai, netekę darbo, meta ir organizaciją. Tatai liudnas apsiereiškimas, kuris duoda progų kapitalistams da daugiau pavergti, da daugiau prispausti darbininkus.

Kaip nedarbas atsiliepia ant darbinko šeimos moters? Visųpirma apie šeimos motyną. Duondavys neparneša algos, tuojaus nedatekliaus ranka pradeda savo darbą šeimynoj. Vaikučiai šaukia maisto, reikia juos apdengti, ateina mėnesio pabai-ga, reikia namo sąvininkui renda užmokėti, o pinigų nėra, duondavys nedirba. Šeimos motyna tatai pirmučiausia pajunta: prie jos kelių verkia vaikučiai alkani, apdrįskę, prieš jos akis tuojaus stojasi paveikslas bado ir skurdo.

Kas atsitinka su darbininke motere — mergaite? Darbo metu, jinai da mažiau gauna apmokėti, negu darbininkas vyras. Vos centas su centu susiduria ir darbo metu. Užsidarė dirbtuvė, nutrūko ir ta alga, darbininkė mergaitė kuone iš tos dienos neteko pragyvenimo šaltinio. Kokia išeitis, kas daryt? Tamsus ir liudnas kelias laukia jos, butent prostitucija. Faktas jau visiems gerai žinomas, kad nedarbo metu tūkstančiai ir šimtai tūkstančių jaunų darbininkų mergaičių tampa įmestos į baisius prostitucijos našrus.

Vadinasi, ir darbininko šeimos motynai ir proletarei moterei pirmučiausia prisieina paragauti nedarbo tulžies kartybių. Moteris, kitais žodžiais sakant, kaipo dalis darbininkų klasės, pirmutinė pajunta nedarbo skausmą.

Bet labai gaila, kad moteris ikišioliai tos šventos teisybės da vis nepajėgia suprasti. Milžiniška moterų didžiuma brai-džioja tamsybės pelkėse ir nē kiek nesirū-pina kova prieš nedarbą, prieš pačią kapitalistinę sistemą.

Kas-gi kitas palengvins bei visai pašalins nedarbo našta, jei ne patys darbinin-

kai — darbininkas vyras ir darbininkė moteris. Šiomis dienomis įvyko Washingtone politikierių pasikalbėjimas apie nedarbą. Kas iš to išėjo? Niekas. Pasikalbėjo jie sau, pasirokavo apie biznio smukimą, ir vėl išsiskirstė, nepadarydami jokių žingsnių, kad nors kiek palengvinus darbininkams nedarbo našta. Ištikrųjų, jie ir negalėjo nieko nuveikti, nes visi jie atstovavo kapitalo reikalus. O kad gelbėti bedarbiams, tai reiktų pakratyti už apykaklės parazitus, kapitalistus. Gi to nė vienas iš jų nenori.

Darbininkai nieko neturi laukti iš panašių konferencijų, nes kaip jautis negali duoti pieno, taip darbininko priešas nieko negali duoti darbininkui. Darbininkų pareiga remtis tiktai savo pačių spėkomis, savo pačių organizacija, savo pačių prisirengimu pergalėti buržuaziją.

Tatai privalo suprasti kiekviena L. M. P. S. narė, kiekviena darbininkė moteris. Mūsų, sesutės, pareiga eiti ranka rankon su darbininkais vyrais, nes tiktai bendromis spėkomis mes užkariausime pasaulį. Nedarbo metu, nenuleiskime rankų; atpenč, da daugiau dirbkime del savo reikalų. Mūsų pareiga, kurioms tik galima, priklausyti prie darbo sąjungų ir tenai darbuotis. O prie šiaip darbininkų organizacijų ir susivienijimų kiekviena galime priklausyti. Ten yra darbininkų minios, bukime ir mes tenai, sėkime klasinę sąmonę nesusipratusiųjų tarpe. Pačiame mūsų susivienijime pradėkime daugiau veikti: platinkime daugiau darbininkiškos literatūros, savo laikraščius, knygas, brošiuras ir tt.; dėkime visas pastangas, kad daugiau narių įtraukus į savo elies. Vienos naujos kovotojos įstojimas į mūsų eiles labai daug reiškia.

Nedarbas labai skaudžiai spaudžia mus, bet lai jis nebuna šaltiniu mūsų nusiminimo, apatijos, nuleidimo rankų, atsisakymo nuo veikimo. Priešingai, nedar-

bas tegul paskatina mus prie da didesnio veikimo, prie pakėlimo mūsų darbininkiškos dvasios, prie didesnio pasiryžimo tęsti toliau mūsų kovą už darbininkų klasės išsiluiosavimą. Mūsų pusėj bus pergalė, jeigu mes visi, vyrai ir moteris, visi pavergtieji ir išnaudotieji, petys petin maršuosime pirmyn prieš mūsų visų bendrą mirtiną priešą, kapitalą.

V. M.

KOVA PRIEŠ PROSTITUCIJĄ

Vertė V. M.

(*Alexandros Kollontay prakalba, pasakyta Komunistų Partijos Moterų Sekcijos Trečiajam Kongresui*).

Klausimas Ikišioliai Apleistas.

DRAUGĖS: Prostitucijos klausimas yra delikatinas ir sunkus klausimas, link kurio nepakankamai atydžios buvo kreipiama praeity, darbininkų Sovietų Rusijoje. O vienok šita tamsi įgimtis nuo buržuazinės kapitalistinės praeities tebeteršia (tebegadina) Darbininkų Respublikos atmosferą ir tebedaro blogiausios įtakos ant fizikinės ir moralės sveikatos Sovietų Rusijos darbininkų gyventojų. Tatai tiesa, kad po įtaka permainos ekonominių ir socialių sąlygų bėgiu šių trijų metų revoliucijos prostitucija šiek-tiek perkeitė savo pirmesnę formą ir pobūdį. Bet mes vis dar tebėsame toli nuo to, kad to blogo jau nebeturėtume. Jinai tebslėgia mus, be galo didžiai kenkdama sąjausmui solidarumo, draugiškumo tarp Darbininkų Respublikos narių — dirbančiųjų vyrų ir moterų, — kurie sudaro papėdę, pamatą naujos Komunistinės visuomenės, kurią mes siekiame statyti, sukietinti ir įvykinti gyveniman. Jau laikas pašvęsti tam klausimui daugiau atydžios. Jau laikas rimtai pa-

studijuoti jo priežastis. Jau laikas rasti kelius ir budus visiškam išnaikinimui to blogo, kuris neturėtų rasti vietos Darbininkų Respublikoj.

Mūsų Darbininkų Respublikoj ikišioliai buvo stoka ne tiktai įstatų, siekiančių panaikinti tą blogą, bet taip-pat buvo stoka ir aiškaus išreiškimo mūsų atsinešimo linkui prostitucijos, kaipo blogo, kenksmingo abelnam gerui. Mes žinome, kad prostitucija yra blogas daiktas; mes net suprantame, kad šiandien, šitame be galo sunkiame perėjimo laikotarpyje, prostitucija prima dideles ir nepakenčiamai plačias proporcijas, vienok mes tiktai taip sau numojame šalin tą klausimą, mes nieko nesakome apie tą fenomeną (apsireiškimą), dalinai delei liekanos tos veidmainystės, kuri vis dar tebėra pas mumis, kaipo įgimtis nuo buržuazinės pažvalgos į gyvenimą, dalinai delei nepajėgimo tinkamai sučiuopti ir atjausti tą kenksmingumą, kurį padaro darbininkų visuomenei plačiai išsivysčiusi prostitucija. Iš to pareina apleidimas prostitucijos klausimo, ir apleidimas budų del priešinimosi jai, kas ikišioliai pasireiškėdavo mūsų legislaturuoj.

Iki šiam laikui mūsų įstatų rinkinis stokavo nors kokios legislaturuos, liečiančios prostituciją, kaipo pavojingą visuomeninį apsireiškimą. Kuomet Žmonių Komisarų Tarybų panaikino senuosius Caristinius įstatymus, su jais sykiu likos panaikinta ir visi įstatatai, liečiantys prostituciją. Bet tuo pačiu tarpu, kaipo pavadavimas seniesiems patvarmams, nebuvo įvesta jokių naujų įstatymų, kurie atsakytų labai darbinikiškos visuomenės. Tas pareina nuo nepaprastai margo pobūdžio mūsų patvarkymų, nuo prieštaravimo, kuris apibudina (charakterizuoja) įvairiose vietose Sovietų galios politiką, klausimu prostitucijos ir pačių prostitučių. Kai-kuriose vietose buvo varoma reguliarė medžioklė ant prosti-

tučių, vedama "sulig senu stylum", su pagelba milicijos. Kitose vietose, paleistuvingi namai gyvuoja atvirai (tikrų daviinių tuo klausimu galima gauti Tarp-Departaminėj Komisijoj del Kovos su prostitucija). Da kitose vietose, prostitutės paskelbtos lygiomis su kriminalistais ir internuotos (uždarytos) į sunkaus darbo kempes. Tai visa parodo, jog stoka aiškiai suformuotos (sutaisytos) legislaturuos sutveria be galo neaiškų santikų tarp vietinių valdžių ir šitos painios socialės fenomenos, santikų, kuris pagimdo skaičių įvairių ir kenksmingų nukrypimų nuo mūsų pačių legislaturuos ir moralybės principų.

Tokiu budu reikalinga ne tiktai tiesioginiai išnagrinėti prostitucijos klausimą, bet taip-pat stengtis išrišti tą klausimą taip, kad supultų su pamatiniais principais ir reikalavimais socialės ir nacionalės-ekonominės Komunistų Partijos programos.

Prosticijos Apsklembimas.

Visųpirma reikia tinkamai apsklembti, kas yra prostitucija. Prostitucija tai yra fenomena (apsireiškimas), arti surišta su įplaukomis, neužpelnytomis darbu, ir todelei jinai bujoja kapitalizmo viešpatavimo ir privatinės nuosavybės gadynėje. Prostitutės, sulyg mūsų taškaregiu, yra visos moteris, kurios savo mylavimus, savo kunus, parduoda, per tuolaikinius arba pratęstus periodus (laikotarpius), vyrams del pasinaudojimo, už materialį atlyginimą, kaipo atsimokėjimą, už geresnį maistą, drabužius, blizgučius bei papuošalus, ir už teisę, gaunamą parsiduodant vyrams, neužsiimti jokių darbu, neprisidėti prie jokio darbo.

Mūsų Sovietinėj Darbininkų Respublikoj prostitucija tai yra kuotikriausia įgimtis nuo buržuazinės kapitalistinės praeities, kuomet menkas skaičius moterų teuzsiimdavo produktyvių darbu nacionalėj ekonomijoj, o kuomet milžiniškas skaičius, dau-

giau negu pusę visų moterų gyventojų, pragyvendavo iš jų vyrų arba jų tėvų darbo, iš jų "valgio tikiety".

Prostitucija Senovės Laikuose.

Prostitucija atsirado tolimos praeities laikuose, po ankstybomis valdžios formomis, kaip neišvengiamas šešelis, kurį uždėjo nustatyta žentavės (apsivedimo) sistema, palaikanti privatinės nuosavybės teisę ir teisę perduoti savo turtus legaliems įpėdinams. Pagelba šitos priemonės buvo galima išgelbėti susidėjusius arba atvirai pavogtus turtus nuo išsidalinimo, kuris neišvengiamai pareitų nuo perdidelio skaičiaus įpėdinių sekamose gentkartėse. Bet tarp prostitucijos, kokia jinai buvo Grekų dikterionų laikuose ir laikuose Romos lupanorių, ir prostitucijos mūsų laiku yra didelis skirtumas. Prostitucija senovės laiku visųpirma buvo, visiškai neskaitlinga. Antra, tuomet nebuvo tokio veidmainystės dažo, surišto su pagoniškos senovės prostitucija, kuris duotų progą tų laikų žmonėmis pasipuošti buržuazinio kapitalistinio pasaulio moralybėmis, ir kuris nudien paskatina buržuazinę visuomenę išdidžiai nusiimti kepurę prieš "legalę" pačią kapitalisto magnato, kuri atvirai parsidavė nemylimam vyrui, ir pasibiaurėjime nuskreipti šalin nuo mergaitės, kurią išmetė ant gatvės skurdas, stoka priežiūros, nedarbas ir kitos socialės priežastys, pareinančios nuo kapitalizmo ir privatinės nuosavybės. Prostitucija senovės laikuose buvo skaitoma "legalių" priedu prie reguliarių nustatytų šeimynos santikių. Aspasia gaudavo daugiau pagarbos nuo savo vienlaikiečių (kurie tik tai tam sykiui užsiganėdinimą pas ją gaudavo), negu jų bespalvės pačios namie, jų auklėjimo aparatas.

Viduramžiuose.

Viduramžiuose, po smulkia gildijine sistema, prostitucija buvo pripažinta, kaip

legalė naturalė (prigimta) fenomena; prostitutės turėjo savo pačių gildiją (sajungą), kuri dalyvaudavo šventadienių parodose ir municipaliniuose apvaikščiojimuose, ta pačia papėde, kaip ir kitos gildijos. Prostitucija užtikrindavo "nekaltas" dukteris, gerbiamiems piliečiams suteikdavo ištikumą legaliai gautų pačių, nesa senberniai visuomet turėdavo progą, už atatinkamą atlyginimą, lepintis kuno smagumuose su profesionale gildijos prostitute. Pagaliaus, prostitucija buvo naudinga gerbiamiems piliečiams savininkams, ir šie tą faktą atvirai pripažindavo.

Su kilimu kapitalizmo, paveikslas pradeda keistis. Pirmu sykiu istorijoje devynioliktame ir dvidešimtame šimtmečiuose prostitucija, delei savo proporcijų ir savo prigimties, pradėjo priimti pavojingą visuomenei pobudį; pardavimas moterų darbo spēkos, kuris be pertraukimo vis didėja, yra arti ir neišskiriamai surištas su pardavimu moters kūno, o pasekmė yra tokia, kad į prostitučių eiles įstoja ne tik "pamesta" pažeminta mergaitė, bet net ir gerbiama darbininko žmona, motyna, del labo kūdikių; jauna mergaitė (Sonia Marmeladova), del labo šeimynos. Tatai yra paveikslas pasibaisėjimo ir veidmainystės, kylantis iš to, kad kapitalas išnaudoja darbą.

Kame tik neužtenka algos išmaitinimui moters, tenai pasirodo patraukimas prie požeminiū užsiėmimo — prie pardavimo meilės. Veidmaininga buržuazinės visuomenės moralybė, iš vienos pusės, auklėja prostituciją, su visa spēka jos destruktivės išnaudojimo ekonomijos, o kuomet, iš kitos pusės, jinai begailestingai pažemina mergaitę bei moterį, kurią nedateklus privertė užėiti ant to taip mindžiojamo tako.

Prostitucija, kaip koks juodas šešelis, seka pėdomis legalės ženybos buržuazinėje visuomenėje. Devynioliktame ir dvidešim-

tame šimtmečiuose prostitucija priima baisesiai dideles prostitucijas, neturinčias lygių visoj istorijoj. Berlyne yra viena prostitutė ant kiekvienų dvidešimties taip vadinamų gerbiamų moterų. Paryžiuje, viena ant kiekvienos aštuoniolikos, bet-gi Londone yra viena ant kiekvienų devynių. Viena prostitutijos forma yra tokia, kur jinais yra atvira, reguliuojama, legalė; kita forma yra tokia, kur jinais yra paslėpta, pogrindinė, "retkartinė". Bet visos formos yra lygiai nuodingas, lygiai nesveikas augmuo pelkėj buržuazinės sistemos.

Prostitucija yra Neišvengiamai Surišta su Kapitalistine Visuomene.

Net ir kūdikių, tų švelnių bumburėlių ateities, neaplenkia buržuazinis klasinis pasaulis, įmeta mažas, devynių ar dešimties metų, mergaites į purvinus glėbius senų turtingų vyrų, permirkytų ištvirkimo. Taip vadinami triukšmingi namai su nepilnamečiais įnamiais yra apsireiškimas, kuris nuo senų laikų gyvuoja buržuazinėse valstybėse. Dabartiniu laiku, po karo, nedarbas, kuris sunkiausias gula ant moterų, pagimdė Europoj be galo didelį augimą armijos "gatvinių moterų". Išalkę buriu turtingų pirklių baltųjų vergių trankosi naktimis po gatves Berlyno, Paryžiaus ir kitų kultūrinių centrų gerbiamų kapitalistinių valstybių. Atvirai, prieš kiekvieno akis, varomas pirkliavimas moteriško kūno. Bet kodėl ne! Kapitalistinis pasaulis perdėm yra subudavotas ant pirkimo ir pardavimo, ir net pati legalė ženatvė (apsivedimas) talpina savy neginčijamus elementus materialio arba bent ekonominio išrokavimo. Prostitucija, kaip pogrindinis užsiėmimas, tai išėitis moterims, kurioms nepavyksta gauti vyriško palaikytojo. Prostitucija, kapitalistinėj sistemoj, tai yra priemonė vyrų įsigyti vedlybinius ryšius su moterims be apsunkinimo savęs pareiga palaikyti jas

ilgam laikotarpiui, iki mirtis jų neišskirs.

Bet jeigu prostitucija yra taip plačiai išsiplėtojus, jeigu jinais gyvuoja net ir Sovietinėj Rusijoj, tai kaip mes turime prieš ją kovoti? Kad atsakyti į šį klausimą, tai reikia pirmiausia priminti, kokios yra prostitutijos priežastys, koksai tas yra šaltinis, iš kurio jinais išplaukia.

Buržuazinis mokymas ir jojo atstovai atrado tinkamu nurodyti pasauliui, kad prostitutija tai yra "pathologinis" apsireiškimas, kuris pats savaime yra iššaukiamas tulų moterų nenormališkų ypatybių (kokybių). Kaip kad yra sakoma, kad yra tipai (rušis) kriminalistų, kurie yra tokiais iš prigimties, taip yra skelbiama, kad esą ir prostitučių iš prigimties. Kur jų nepadėsi, neveizint, kokiose sąlygose jų nepastatyti, tos moteris vis tiek pasilikiančios ištvirkusiomis ir pardavinėtojomis savo kūno. Žinoma, šitie klaidingi buržuazinių mokslininkų išvedžiojimai subira į kąnelius, kuomet susiduria su gyvenimo faktais.

Marksas ir sąžiniški buržuaziniai mokslininkai, gydyjai ir statistikai, aiškiai nurodo, kad įgimti palinkimai moters nelošia jokios rolės. Prostitucija visųpirma yra **socialė fenomena**, arti susirišus su neaprupinta (neapginta) moters pozicija ir jos ekonominiu priklausymu vyrui, abiejaip: ir šeimynoj ir ženatvėj (apsivedime).

Pseudo-Mokslas ir "Moralybė".

Prostitucijos šaknis siekia giliai į ekonominę sistemą. Ekonominis moterų neapsaugojimas, iš vienos pusės, ir pripratimas, įaugęs į moteris, per daugelį metų mokymo, ieškoti materialio pasilaikymo nuo vyrų, pagelba legalių ar extra-vyrinių santykių, iš kitos pusės — tatai yra šaknis, tatai yra priežastis prostitutijos. Betgi, jeigu buržuaziniai mokslininkai Lombroso ir Tarnovskio mokyklos, kurie skelbia, kad

prostitutės gimsta su ženklais paklydimų ir litiño nenormališkumo, jeigu tie mokslininkai yra teisingi, tą skelbdami, tai kaip gi jie išaiškina tą labai gerai žinomą faktą, kad krizio, nedarbo laikuose prostitučių skaičius staigiai padidėja? Kaip jie išaiškina tą faktą, kad „gyvo kūno“, baltųjų vergių, pirkliai, kurie atvykdavo į Caristinę Rusiją iš kitų kraštų, visuomet rasdavo turtintą pjutį badaujančiose provincijose, kenčiančiose nuo neužderėjimo javų, o išeidavo tuščiomis rankomis, su visai mažu skaičium baltųjų vergių, iš tų provincijų, kuriose budavo pakankamai maisto? Kodel gi taip staigiai pasirodo tiek daug paklydusių tipų moterų, neva gamtos sugadintų, bado ir nedarbo metu?

Da toliau, ar-gi ne paprastas dalykas, kad kapitalistinėse šalyse prostitucija surenka savo rekrutus, didžiojoje daly, iš vargingųjų gyventojų luomų? Didžiausius prostitučių nuošimtis randamas žemiausio mokesčio darbuose, kuriais užsiima darbininkės moteris, tarp neaprupintų ir apleistų jaunų moterų, kurias priverčia užsiimdinėti prostitucija žiaurus nedateklus ir butenybė tuojaus maitinti savo mažuosius broliukus ir sesutes, kurių aprupinimas puolė ant neapsaugotos, jaunos ir begrašės mergaitės. Jeigu buržuazinių mokslininkų teorija apie įgimtą kriminalystę ir paklydimą tulų moterų būtų teisinga, kaipo priežastis del prostitucijos, tai visos gyventojų klasės, pridedant ir turtingas ir apsaugotas klases, duotų tokį pat augštą nuošimtį kriminališkų ir ištvirtusių moterų, kaip vargingosios klasės. Bet-gi taip nėra. Profesionalės prostitutės, gyvenančios iš pardavimo savo kūno, yra surinktos, tik su retais išėmimais, iš benuosavybinių klases. Jas suveja į prostituciją skurdas, alkis, apleidimas, arba baisus apsireiškimas socialės nelygybės, tie pamatai buržuazinės sistemos.

Paimkime kitą pavyzdį. Padidėjimas profesinės prostitucijos, kaip parodo skaitlinės, visose kapitalistinėse šalyse pareina iš mergaičių tarp trylikos ir dvidešimt trijų metų amžiaus, kitais žodžiais, amžiaus kūdikystės ir jaunystės. Ir didžiama tų mergaičių buna tos, kurios yra neapsaugotos ir apleistos. Charakteringa yra tas, kad palyginamai aprupintų šeimynų dukterys, kurias tinkamai prižiūri gerai pasiturtintis tėvai, įstoja į prostitučių eiles tikrai labai išimtinuose atsitikimuose. Didžiojoje atsitikimų tos mergaitės yra aukos visos eilės tragingų aplinkybių, tarp kurių labai svarbią rolę lošia tradicinė melagystė ir veidmainystė buržuazinėse „dvigubo kalibro moralybės“. Mergaitė, kuri „sugriešijo“, išmetama laukan jos buržuazinės šeimynos, ir, pasijutus apleista, niekeno neprigelbiama, pažeminta „visuomenės“, pastatoma į tokią padėtį, jog jai lieka tikrai viena išeitis, butent prostitucija.

Ekonominės Priežastis Prostitucijos.

Blogai apmokamas darbas, didelė nelygybė kapitalistinėje visuomenėje, nesveikas moterų papratimas ekonominiai priklausyti vyrams, ieškoti pasilaikymo ne savo pačių darbo spėkoje, bet užmokesty už meilę, rankose „duondavio“ vyro, — tai ve kas auklėja prostituciją, tatau čia mes turime ieškoti šaknų to seniai gyvuojančio, nesveiko apsireiškimo.

Darbininkų revoliucija Rusijoje, kuri sukratė kapitalizmo pamatus, taip-pat uždavė smugį ir pirmesniai moters priklausymui vyrui. Visi piliečiai yra lygūs prieš darbininkų visuomenę, jie tik yra priversti dirbti del bendro labo, ir, reikalui esant, jie gali gauti pagelbą nuo kolektyvės sistemos. Moterį apsaugo jau nebe žentatvė, bet jos dalyvavimas tvėrime nacionalio lobio (turto), kitais žodžiais, jos pačios produktyvis darbas. Lyčių santikiai pasta-

tyta ant naujos papėdės. Bet senos pažvalgos ir seni supratimai vis dar tebeslėgia mus. Apart to, pati mūsų ekonominė sistema dar toli gražų nėra pilnai įkurta pagal naują planą. Mes da tebėsame toli gražų nuo Komunistinės gyvenimo sistemos. Tat aišku, kad ir prostitucija šituo pereinamuojų laikotarpiu vis da turi tvirtos paramos. Kadangi daugelis priešasčių, ją pagimdžiusių, da toli gražų tebėra ne prašalinta, nors pamatinė priežastis, kuri ją auklėja — butent privatinė nuosavybė ir supuvusios buržuazinės šeimos formos — likos panaikinta. Bet vis da tebesiranda visa eilė priešasčių, kaip tai: neprižiūrėjimas ir stoka apsaugos kūdikystės, blogos darbininkų klasės gyvenimo aplinkybės, apleidimas jaunystės, žemas užmokesnis moteriško darbo, netobulumai mūsų paskaidymo aparato, abelna dizorganizacija mūsų nacionalės ekonomijos, ir skaičius kitų ekonominių ir socialių apsireiškimų, kurie vis da tebegimdo moteriško kūno pardavinėjimą, ir tuomi palaiko prostituciją.

Ar Sovietų Valdžia Privalo Kovoti su Prostitucija?

Kova prieš prostituciją tai yra visų pirma kova prieš visus virš paminėtus apsireiškimus, kitais žodžiais, reikia remti abelną Sovietų galios politiką reikale sutvirtinimo pradžios Komunizmo ir patobulinimo produkcijos (gamybos). Tatai yra mūsų vyriausias, mūsų pamatinis darbas. Bet kai-kas paklaus: tat ar reikalinga vesti specialis karas prieš prostituciją? Tasai skaudus apsireiškimas atgyvens savo dienas, kuomet mes sutvirtinsime darbininkų galią ir įvykinsime, pilnai, pradžias Komunizmo. Toksai priešastavimas yra lygus ignoravimui (nepaisymui) tos nuodingos ir ardančios įtakos, kurią prostitucija daro į pačią struktūrą (subudavonę) nau-

jos Komunistinės visuomenės. Jau pirmamjame Visos Rusijos Darbininkų ir Valstiečių Moterų Kongrese buvo paskelbta teisinga programa: "Laisvos ir lygios Sovietų Darbininkų Respublikos pilietės moteris negali ir neturi but pirkimo ir pardavimo objektu (daiktu)". Tas buvo pasakyta, tiesa, bet-gi aplinkybės faktinai pasilieka tos pačios, kokios buvo pirmiau.

Prostitucija kenkia darbininkų Rusijai principaliai sulyg nacionalės ekonomijos reikalavimų ir laisvo mūsų produktyvių spėkų išsiplėtojimo taškaregiu. Mes žinome, kad pergale ant dizorganizacijos, paskubinimą mūsų pramonės evoliucijoj mes galėsime atsiekti tiktai per didžiausį įtempimą visos darbininkų klasės Respublikos energijos, per visišką ir planingą pri-taikymą visų individualių (atskirų asmenų) dirbančiųjų spėkų, vyrų ir moterų.

Šalin neproduktyvis darbas iš naminio gyvenimo, su vaikų išnaudojimu namuose! Padarykite kelią organizuotam darbui, produktyviam darbui, darbui, kuris tarnaus darbininkams. Organizacija! Štai šio momento problema.

Mes Turime Kovoti su Pabėgėliais nuo Darbo.

Tuo pačiu sykiu, kas-gi yra profesionalė prostitutė? Profesionalė prostitutė yra ypata, kurios darbo energija neatiduodama gerovei bendruomenės, ypata, kuri pragyvena iš kitų, ir kuri gauna savo dalį nuo kitų porcijos. Ar toksai dalykų stovis daleistinas darbininkų respublikoj? Nieku budu, nesa tatai sumažina darbo spėkų pristatymą, skaičių rankų prie darbo del gaminimo nacionalio lobio, visuomeniškos gerovės. Kaip mes turime žiūrėti į profesionalę prostitutę sulyg nacionalės ekonomijos reikalų taškaregiu? Tiktai kaipo į pabėgėją nuo darbo. Toj prasmėj mes galime begailestingai pas-

merkti prostituciją. Mes turime tuojaus, del labo protingo ekonominio plano, įeiti į susikirtimą su tuo blogu, stengtis sumažinti prostitučių skaičių, ir sulaikyti jos pasireiškimus (manifestacijas), kokioj formoj ji bespasirodytų.

Jau laikas mums suprasti, kad prostitucijos gyvavimas yra priešingas pamatiniams principams darbininkų respublikos, kurioj visos formos uždarbio, ne per darbą įgauto, papuola po apkaltinimu (po persekiojimu). Mes pradedame sudaryti mūsų pačių moralybę, paremtą ne tokiais principais, kokiais buvo paremta pirmesnioji moralybė. Paveizdan, tris metai atgal mes žiurėjome į pirklių, kaip į visiškai gerbiama žmogų. Jeigu jo knygos yra tvarkoj, jeigu jis neužiima apgavingu bankrutu, jeigu jis atvirai ir biauriai neperima ir nepersveria savo kostumerių, pirklys ne tik nebuvo kalinamas, bet atžagariai, gaudavo atlyginimą su garbingais paženklinimais: "pirklys pirmos gildijos", senos pirklio šeimos, "gerbiamas pilietis" ir tt.

Pirklys Jau Nebėra Gerbiamas.

Nudien, laike revoliucijos, mūsų santikiai su komercija (pirklyba) ir su pirkliais radikališkai (pamatiniai) persikeitė. "Gerbiama pirklių" mes dabar vadiname spekuliantu. Mes jau jo nebevaišiname viliojančiais epitetais (prievardėmis), bet šaukiame prieš Nepaprastą Komisiją ir uždarome jį į priversto darbo kempę. Ir delko taip? Paprastai delto, kadangi mes žinome, jog mes pajėgsime sutverti naują Komunistinę ekonomiją tiktai ta priemone, jeigu mes pritrauksime visus suaugusius piliečius užsiimti produktyviu darbu. Kas tiktai nedirba, kas tiktai pragyvena iš kitų gero, iš kitų uždarbio, tai yra, kas tiktai neatlieka produktyvio darbo, tas pavojingas kolektyvei visuomenei, respublikai.

Tai ve kodel mes persekiojame spekuliantus, pirklius, profitierius, — trumpai, visus, kurie pragyvenimą daro ne iš savo darbo, ir ve kodel mes turime kovoti prieš prostituciją, kaip vieną formą pabėgimo nuo darbo.

Tačiaus, kuomet mes skaitome prostitutas, ir kovojame prieš jas, neproduktyviu visuomenės elementu, mes nededame jų į specialę kategoriją. Mums darbininkų Respublikai, nedaro jokio skirtumo, ar moteris pasiduoda vienam vyrui arba daugeliui vyrų, ar jinai yra profesionalė prostitutė, kuri pragyvena iš kitokio šaltinio, apart savo pačios naudingo darbo, arba parduodama savo mylavimus legaliam vyrui, arba retkartinam pirkėjui moters kūno, kurio išveizdys gali keistis diena iš dienos. Visos moteris, kurios tiktai pabėga nuo darbo (t. y., kurios tiktai nedirba naudingo darbo), kurios neima dalyvumo reikalaujame darbe, ir kurios tiktai neatlieka jokio darbo del mažų kūdikių namie, visos tokios moteris statoma ant lygios papėdės su prostitutėmis — jos turi but priverstos dirbti. Ir mes šičia negalime padaryt jokio išskyrimo tarp prostitutės ir legališiausios pačios (moters), kuri pragyvena iš vyro uždarbio, neveizint, kas tokis jos vyras nebutų, lai jis buna ir "komisaras".

Kitais žodžiais, mes įvesime vienodą elgimąsi su visais pabėgėliais nuo darbo. Sulyg darbininkų bendruomenės taškaregiu, moteris turi buti pasmerkiama ne už pardavimą savo kūno, bet už tai, kad jinai, kaip ir legaliai vedusi dykinė moteris, neatlieka naudingo darbo del bendruomenės. Šitą naują, visiškai naują, atsinešimą link prostitucijos diktuoja (nusako) darbininkų bendruomenės labas (gerovė).

(Toliau bus).

893575

ŠALIN YPATIŠKUMAI

Mielos draugės! Del mūsų klasės gerovės ir greitesnės pergalės ant išnaudotojų, jūs turite dėti visas pastangas prašalinimui tų ypatišku, kurie yra įsiskverbę į L. M. P. S. kuopas.

Man teko lankytis beveik visose lietuvių kolonijose, todėl turėjau progą susipažinti su L. M. P. S. kuopų veikimu.

Daugelis draugių nusiskundžia del stokos gabesnių draugių, kurios galėtų geriau ir atsakančiau tvarkyti organizacijos reikalus. O antra nelaimė yra tame, kad daugelyje kuopų viešpatauja dideli ypatišku ir kivirčiai. Kad išvengus to pirmutinio trukumo, mūsų draugės turėtų dėti didžiausias pastangas pačios save lavinti.

Visos L. M. P. S. kuopos turėtų įsteigti lavinimosi mokyklėles, kur ne tik būtų galima lavintis kaip susirinkimus vesti ir rišti vieną-kitą klausimą, bet ir abelai studijuoti mūsų kovos uždavinius.

Turime atminti, kad pati darbininkų klasė iš savo tarpo išauklėja veikėjus, agitatorius, propagandistus, kalbėtojus, literatus ir tt. Turime lavintis, studijuoti, gvildinti šių dienų naujus klausimus, tuomet atsiras ir veikėjų, kurios pajėgs atlikti proletarinės organizacijos pareigas.

Taigi, draugės, į darbą! Visos prie lavinimosi! Šalin nerangumas ir tinginystė!

Nelaiminga ta organizacija, kurioje viešpatauja ypatišku. Bet didesnė bėda yra su tais žmonėmis, kurie savo ypotos reikalus stato augščiau organizacijos reikalų. Jos — jie, del savo ambicijos, del savo "aš", del menkų dalykelių, sukelia bereikalingus kivirčius, užsivarinėjimus, organizacijoj sukelia tiesiog pragarą. Kur mažiaus prasilavinę narės apleidžia organizaciją, negalėdamos pakęsti tokio "armiderio".

Gaila, kad tuos draugės, del menkų dalykelių, daro užsivarinėjimus, kelia kivirčius tankiai tik todėl, kad jų įnešimai bei sumanymai didžiumos tampa atmesti. Tuos draugės, kurios šiek-tiek prasilavinusios, tuojaus stato savo "aš" linkui paprastų draugių, neturi draugiškumo. Jei viena kita draugė kreipiasi prie vadovės su kokiu svarbiu organizacijos klausimu, tai gauna tokių komplimentų, kad silpnesnė narė pradeda atšalti, ir jei tokie dalykai atskartoja tankiau, tuomet silpnesnės apleidžia organizaciją.

O jau vadovei, tai nebandyk nieko pasitebėti, tuojaus išgirsi: "tu kvaila, nieko neišmanai". Kas stato savo ypata augščiau organizacijos reikalų, tas yra ligonis ir darbininkų klasės kovos trukdytojų. Tokie apsiereiškimai labai kenkia, mūsų veikimui.

Kur yra įsiskverbę ypatišku, nieko negalime nuveikti darbininkų klasės naudai, nes organizacija virto ligoniu.

Draugės, del ypatišku, del kivirčių, neapleiskime mūsų revoliucinių organizacijų, nebėgkime iš jų, bet jei kas yra tokio negero organizacijoj, tuomet veikime ir dirbkime su energija, kad tas blogas ypatybės prašalinus. Išbėgdamos, tik pačios save nuskriaudžiame, — pailgindamos alginę vergiją.

Bėda, kad tuos draugės, del kivirčių, del užsivarinėjimų arba del uždėtos disciplinos, spiauna ant organizacijos ir apleidžia ją. Tas parodo, kad tokioms draugėms dar stoka revoliucinio žinojimo.

Brangios draugės, dėkite visas pastangas, kad išvijus laukan iš savo tarpo tuos visus ypatiškus, bereikalingus užsivarinėjimus ir savo "aš".

Kuopų susirinkimuose, mes galime diskusuoti ir viena kitą kritikuoti pakeltuose klausimuose. Bet kada didžiuma nubalsuoja, tuomet, ar kam patinka ar ne, turime visos pasiduoti tam tarimui, be jokio išsi-

sukinėjimo, to reikalauja mūsų bendras veikimas.

Jei yra tokių narių, kurios nenori pasiduoti organizacijos disciplinai, daro užsivarinėjimus, ypatingumus, nenori aktyviai veikti, o tas reiškia trukdymą mūsų kovos, tai tokias nares kuogreičiausia vykite iš organizacijos.

Visos draugės turi aktyviai veikti: kas literatūros platinimu, kas laikraščių prenumaratų rinkimu, kas platinimu laikraščių, kas komitetuos bei komisijos ir tt., žodžiu sakant, kiekviena L. M. P. S. narė turi veikti ir dirbti tą darbą, kuris budintų ir keltų iš to letargos miego tūkstančius mūsų draugių moterų, kurios šiandien klaidžioja po bažnytinius urvus ir tautiškas "susaides", kurios yra prisigėrusios romiškų dogmų ir tautiško patriotizmo nuodų.

Liūdna, kad ne visos mūsų draugės veikia. Yra tokių, kurios turi gabumus, prasilavinusios, pažįsta savo klasės reikalus, galėtų parašyti nors į vienintėlį darbininkų moterų laikraštį "Moterų Balsą", apie mūsų dienos reikalus, iš mūsų gyvenimo nuotikių, bet jos neturi tiek drąsos, kad imtis už to darbo, o gal čia randasi ir tinginystės liga? Bet ta tinginystės liga, arba nenorėjimas veikti, kada nors prisieis panaikinti... ypatingai ta tinginystės liga serga daugelis ir mūsų draugų vyrų...

Veikdami, mes padarome nemažai ir klaidų. Kas neveikia, tas jų nedaro. Bet padarytas klaidas stengiamės atitaisyti. Duokime viena kitai ant padarytų klaidų draugiškas pastabas bei kritiką. Stengkimės, dėl vieno kito išikarščiavusios draugės užmetimo, kadir neteisingo, neišsiveisti, o šaltu protu gvildenant, išsiaiškinti ir prieiti prie draugiško susitarimo.

Gaila ir liūdna, kad tuli mūsų buvusieji veikėjai, per savo užsispyrimą, per savo "aš", kad but "vadovu", ar "vadove", varo

savo ambiciją, kuri gręšia mūsų revoliucinių spėkų vienybei!

Jie tą taro todėl, kad jaučiasi "galingi". Draugės ir draugai! Laikykimės vienybės. Daugiau draugiškumo, daugiau veikimo! Kovokime prieš mūsų bendrą priešą kapitalizmą.

Lai gyvuoja L. M. P. Susivienijimas!

Tegyvuoja revoliucinio proletariato vienybė ir solidariškumas!

Rygos Milionas.

AR TAS GALI ILGIAUS TĖSTIS

Rugsėjo 7 d., 6 val. ryte, netoli stoties Košanka susidaužė tavorinis traukinys; susidaužė delei to, kad Petliuros gaujos, kurios atkartotinai pereina Lenkijos ir Rumunijos rubežius ir daro nuostolius Ukrainos teritorijai, išplėšė gelžkelio bėgius.

Šitas traukinys vežė apie 40,000 pudų sėklai grūdų, kuri dabar yra labai brangi. Susidaužime žuvo ne tik visi grūdai, bet dar ir daug gyvasčių palaidota.

Iš griuvėsių-baisaus mišinio žmogaus kuno dalių, metalo gabalų, lentų ir grūdų — ištraukta 20 lavonų.

Kada Petliuros gauja pradėjo savo darbą, buvo žinoma kaip smulkburžujų, nacionalistinės demokratijos partija. Kuomet ta partija neteko įtekmės darbininkų miniose, tai laipsniškai virto prieteliu stambių ukininkų ir buržuazijos. Bet ir šita epocha jau pasibaigė. Daugelis Petliuros sekėjų pulkų, kai kada susidedančių net iš keliolikos tūkstančių vyrų, tapo galutinai sumušti. Jų vadai ir generolai dabar neturi kito kelio, kaip tik stoti į kaimynų šalių armijas. Pasekmėj to, mes dabar turime reikalą su gaujomis be vadų, nes jų vadai delei militaristinio nesugabumo dabar užsiima šnipyste užsienio buržuazijai.

Tie Petliuros sekėjai, kurie įgavo pamokas pirmiausia, apledo išdavikų gaujas ir sugrižo atgal Sovietų armijon.

Delei to, tose gaujose pasiliko tik labiausiai nupuolę žmonės. Tų gaujų organizatoriai ir instruktoriai slapstosi toli užrubežij. Kada siunčiama ginklai ir panaujinimas spėkų, tai tos gaujos sugrižta pas savo instruktorius ir vėl eina prie savo biaueraus, įsiutėlių darbo.

Naikinimo gelžkelio bėgių taktika, kad dar daugiau padidinti bado žiaurumą, yra ta taktika, tik didesne skale, kurią vartojo 1918 m. Francijos ambasadorius Noulens. Noulens ir dabar norėtų atnaujinti savo darbą, bet laimė, kad Paryžius toli ir jo rankos nėra taip ilgos, kad pasiekti Sovietų Rusiją.

Kišinevas ir Lvovas (Lemberg) jam geriaus prienami. Iš tų vietų Francijos pinigais apmokamos gaujos eina Ukrainon varyti naikinimo darbą. Iš ten trukdoma mūsų darbas ir ardoma prasidėjusi taika.

Į mūsų protestus kaimynės šalys atsako su veidmainingu nusistebėjimu arba nurodydami revoliucinį aktyvumą Komunistų Internacionalo; bet jokie tų šalių ministrų nusistebėjimai nepaslepia fakto, kad Lenkijos ir Rumanijos generaliai štabai kontroliuoja tuos puolimus Petliuros, Savinkovo ir kitų gaujų. Metodos tų puolimų buvo detalčiai išdirbtos pagalba Rumanijos ir Lenkijos agentų, kurie surinkti iš pirmiausia buvusių Rusijos augštos rangos oficerių. Kaltinti Komunistų Internacionalą už revoliucinį aktyvumą, čia visai nėra pamato. Šitos banditų gaujos yra artimuose santikiuose su mūsų kontr-revoliucionieriais. Komunistų Internacionalas gyvuoja visose šalyse. Tik dideli neišmanėliai gali tikėti, kad tokis judėjimas gali buti palaikomas artificialėmis imonėmis. Kaip galima lyginti pasaulio darbininkų tokią organizaciją, kaip Komunistų Internacio-

nalas, Petliuros, Savinkovo ir jiems panašių banditų gaujoms, kurios įsteigtos tik tuo tikslu, kad daryti blėdį Sovietų Ukrainai ir Rusijai.

Visi žino artimus santikius iš Rusijos išbėgusių dvarininkų ir nuomininkų su tokiomis pat Rumanijos ir Lenkijos gaivalais. Mes tą garbingą santarvę taip gerai žinome, kaip žinome mūsų moralį ryšį su Lenkijos ir Rumanijos darbininkais. Bet tas mūsų moralis ryšis su tų šalių darbininkais, toli gražu, nereiskia, kad mes turime siųst per rubežių apginkluotus pulkus. Nors mes neturime nei mažiausios simpatijos kapitalistinei ir feudalei Lenkijos valdžiai, vistiek tvirtai laikomės pildymo mūsų pasirašytos taikos sutarties su Lenkija, nes mes norime taikos. Neturėdami nei mažiausios simpatijos bajorų ir čakoisų valdžiai mes vienok pasirengę bile kada daryti taiką su Rumunija ir pildyti taikos sutartis. Bet kad mūsų kaimynai nuolat žaidžia ugnia, mes tame nekalti. Jie, tiesa, nepaskelbia mums karo, bet laikas nuo laiko pakuria ugnį mūsų vargingoj pastogėj; ir jie bus kalti, kalti mes supyksime. Visas pasaulis kalba apie šelpimą badaujančios Rusijos, vieni kalba veidmainingai, kiti iš širdies. Bet ir veidmainiai prisipažįsta, kad negalima nesusijudinti matant tokias baisias katastrofas. Kaip tuo laiku, kada maisto siuntiniai vežama iš Amerikos, Anglijos, Norvegijos ir Vokietijos, kad palengvinti badaujančių kančias, — tai Lenkijos ir Rumunijos siunčiamos gaujos padeginėja mūsų maisto sandelius, tukstančiais žudo mūsų prižiūrtojų (norsų) štabą ir naikina mūsų maistą vežančius traukinius. Mes negalėsime ilgai pakęsti to. Ir žinoma, kada persitikrinsime, kad mūsų kaimynai nusprendę kariauti prieš mus, nežiurint kiek jiems tatai lėsuotų, tai mums neliks niekas daugiau kaip tik atsakyti tuo pačiu;

bet faktinai, jie užsiima daugiau paikyste, negu pasiryžimu stoti į karą.

Lenkijos ir Rumanijos avanturistai, palaikomi Francijos imperialistų, kurie patys labai mažai rizikuoja, žaidžia ugnia ir gali apsideginti. Aišku, kad pastaroji mūsų nota patrauks mūs pusėn nevien didžiumą Lenkijos ir Rumanijos darbininkų, bet dalį buržuazijos, kuomet pamatys perspėjimą, kad pavojinga žaisti ugnia ir kad paikystė turi būti sustabdyta.

—(Iš "S. R.")

Vertė Minija.

DARBININKAI IR JŲ NEPRIETELIAI

Pastaraisiais kelias metais pasaulio darbininkai pradėjo šalytis nuo įvairiausio plauko išdavikų, kurie apsimaskavę proletarų užtarėjai, skverbias jų organizacijosna ir varo prispaustiesiems pražutinę darbą. Tų niekšų maskas nuplėšė patysai gyvenimas. Pereitasis pasaulinis karas, proletarinė Rusijos, Vengrijos revoliucija ir kiti žymesni pasaulio perversmai aiškiai prirodė, kad niekas darbininkams nėra taip pavojingas, kaip jų pačių eilėse esantieji vilkai, įlindę į avių kailius. Tai aiškiai nušvietė Vokietijos revoliucijos išdavikai, Ebertai ir kitoki nenaudėliai. Taipgi mums gana numatoma tokių elementų žygiai, padaryti Anglijoj laike pereito didžiojo angliakasių streiko, kuomet unijų lyderiai sutrėmė įsisiubavusį ir tiktai prie išsiveržimo buvusį visos šalies generalinį streiką.

Bet tų visų neprietelių darbininkai dar neištūmė iš savo tarpo. Tiesa, jie yra vejami, valomos darbinikiškiosios organizacijos nuo jų statomų pinklių, bet anaip tol dar toli gražu mes jų neišvijome. Tačiau, mes tai turime padaryti. Priešingai, negalėsime išsiliuosuoti iš šitos kapitalistinės sistemos. Juo ilgiau darbininkai nesusipras, neperkratinės savo organizaci-

jų ir nepersisijos savo vadų, kurių didžiuma yra pilnais kapitalistų tarnais, tuo ilgiau jie bus priversti vargti vargą, nešti dabartinį sunkumą ant savo pečių.

Turbūt nei vienos šalies darbi-kų organizacijose nėra tiek daug parsidavėlių kapitalistams, kiek jų randasi Am. Šiandien pas mus veik visos darbo sąj. (unijos) yra valdomos subiuokratėjuisų parsidavėlių. Ir tie vadai, kurie iki šiol dar sarmatinosi, o gal neturėjo tokios progos, pasirodyti atvirais kapitalistų tarnais, šiandien eina aikštėn. Paimkime, kad ir United Mine Workers of Amerika uniją (angliakasių). Tosios unijos (jinai yra dalimi Amerikos Darbo Federacijos) bosai, pirmininkas ponas Lewis kolkas dar vis vaidino veidmainio rolę. Jis nebuvo darbininkų draugu, bet dar nebuvo atvirai išstojęs ir prieš jų reikalus. Šiandien gyvenimas privertė ir jį išstoti viešumon ir pasisakyti, kas esąs: darbininkų draugas, ar veidmainys — kapitalistų agentas. Ir ponas Lewis pasirodė tikrame nuogume. Jis atvirai pasisakė, kad esąs... kapitalistų tarnas, darbininkų neprietelius. Prie to jis prisipažino sekamai:

Nelabai seniai Kansas'o valstijoje sustreikavo apie 12,000 angliakasių. Jie visi yra nariais U. M. W. A. unijos ir sudaro 14 distriktą, kurio pirmininku esąs A. Howet. Šie mainieriai sustreikavo ne todėl, kad jiems tas būtų gerai, kad jie norėtų patinginiauti arba tam panašiai, bet todėl, kad juos patys kapitalistai, samdytojai prie to privertė, nuskriausdami keletą jų unijos narių-darbininkų. Howet eina su streikininkais, nes mato, kad jie streikuoja teisingai.

Bet šis mainierių žygis nepatinka samdytojams. Jis taipgi nepatinka nei U. M. W. A. viršininkams. Taigi ir buvo visokiais būdais stengtasi, idant tuos Kansas'o streikininkus privertus grįžti darban. Ne-

seniai įvykusioje Indiannapoly mainierių federacijos konvencijoje Lewis ir kiti griežtai reikalavo, idant Howet atšauktų apskelbtą Kansas'o streiką. Pastarasis griežtai tam pasipriešino, pareikšdamas, kad geriau eisiąs į kalėjimą, negu klausysiąs kapitalistų agentų komandos. Howet'ui, aiškiai, pritarė daugelis mainierių atstovų. Ir taip tas dalykas pasiliko neišspręstas. Bet kas toliau? Šiomis dienomis mes matome ve ką: Howet'as, delei to, kad jis pritarė 12,000 mainierių streikui, tapo įkištas į kalėjimą. Kansas'o valst. yra tokis įstatymas, kuris baudžia kiekvieną išeinantį streikan be valdžios ir samdytojo pritarimo. Kadangi valdžiai perdaug darbo ir iškaščių būtų sodyti visus 12,000 mainierių į kalėjimą, tai jinai mano verčiau unijos oficialus įkišti ten, tikėdamosi, gal angliakasiai to pabugs ir grįžs darban. Vienok tas nėra viskas. Howet'as sėdi kalėjime nepaisydams kapitalistų užmačių sukriušinti darbininkų pasiryžimus. Tam, žinoma, kiekvienas alginis vergas pritaris ir pasakys, kad tik šitokiu pasiaukojimu bus galima darbininkams laimėti.

Kas gi toliau?

Kapitalistams į pagelbą atėjo U. M. W. of A. prezidentas, Lewis. Šis pamatė, kad Howet'as nenuliūsta, kad 12,000 mainierių nenuleidžia rankų — streikuoja. Ir čia ponas Lewis praneša, kad jis suspenduoja visą 14-tą distrikta, o jo viršininkus, Howetą ir kitus, pašalina visai iš vietos. Užką? Tik dėl to, kad jie streikuoja, gindami savo teises! Ar reikia didesnio pasidavimo? Ar darbininkams dar bus neišku, kokiems reikalams jų unijos vadovai tar nauja?

Čia tik mažas pavyzdys to darbo, koki mūsų organizacijų viršininkai varo. Ar mes dar ilgai lauksime, kentėsime tokią didžią neteisybę, tokias begėdiškas parsidavėlių kapitalistams unijų vadų klastu?

Draugės, moterys, šitokių ponų, bei ponijų pas mus randasi šimtai. Visose darbininkų organizacijose jie skverbiasi, norėdami panaudot mus saviems asmeniniam reikalams. Tad apsižiurėkime!

R. M.

L. M. P. S. NARIŲ UŽDAVINIAI

Praeities gadynėj moteris buvo nužeminta ir neskaitoma žmogumi. Pradėjus žmonijai tobulintis ir į moterį pradėta žiūrėti kaip į žmogų.

Keliolika metų atgal jau pradėjo moterys dalyvauti veikime sykiu su vyrais. Karo laiku pasirodė, kad moterys lošia tokią jau svarbią rolę, kaip ir vyrai. Nors moterys nėjo kariauti (išskyrus tas, kurios kariavo Rusijoje ir Lenkijoje kartu su vyrais), bet jos likę namie užėmė vyrų vietas ukėse, dirbtuvėse ir kitose svarbiuose vietose.

Nuo visuomeninio darbo neatsilieka ir mūsų lietuvių moterys. Ypatingai L. M. P. S. narės stengiasi kuodaugiausia veikti, kad pagerinus gyvenimą.

Praeities veikimo dar mums gražu negana, mes turime didesniu pasišventimu imtis už savo užsibriežto darbo.

Praeity mes žiūrėdavom į Turkijos, Japonijos ir kitų Rytinių šalių moteris, kaip į atsilikusias, neapsišvietusias moteris, bet jos mums dabar parodė, jog ne tik kad jos nėra nuo mūsų atsilikusios, bet dar ir pralenkė mus.

Svarbiausias uždavinys mums moterims-motinos, tai auklėjimas kūdikių, mūsų ateities veikėjų. Jeigu mes į juos neįauklėsime darbininkiško susipratimo, tai ateity ir jie turės vargti po kapitalo jungu, taip, kaip dabar mes vargstame.

Antras svarbus uždavinys, tai mūsų pačių lavinimasis. Nemanyskite, kad jeigu mes prigulime L. M. P. S., užsimokame

duokles, ateiname kartais į susirinkimą, tai to ir užtenka. Ne! Mes turime lankyti kiekvieną susirinkimą, tēmyti mūsų kuopų ir organizacijos abelnus reikalus. Butinai lankykime lavinimosi vakarus. Jeigu tokių vakarų neturime, įsteigkime, žinokime, kad mūsų pareiga lavintis. Žinojimas ateity atneš didelę naudą.

Trečiasai uždavinys, tai tēmijimas visu organizacijos reikalų. Tēmyti, kas mūsų Centre veikiama, koki mūsų Pild. Komiteto tarimai. Jeigu pastebime ką nors negero, turime reikalauti jo pataisymo. Tēmykime, nes visi organizacijos reikalai yra mūsų reikalai, ir kiekvienos narės pareiga tēmyti, svarstyti ir tobulinti juos.

Taigi, draugės, prie darbo ir dirbkime visos, be skirtumo, mūsų organizacijos labui. Platinkime savo literaturą, ypatinai "Moterų Balsą". Stengkimės prikalbinti kuodaugiausia narių į L. M. P. S.

Draugės, neužmirškite, kad nuo mūsų visų narių priklauso sėkmė mūsų veikimo ir augimas mūsų organizacijos. Budinkime savo drauges prie veikimo ir pačios veikime!

M. A. Steponavičienė.

IŠ DARBININKŲ JUDĖJIMO

Kur raudonieji kontroliuoja.

Darbdaviai tvirtina, jog drabužių išdirbystė ēsanti raudonųjų rankose.

Nors šis amatas keli metai atgal ir buvo mažiausia apmokamas visoje šalyje ir sąlygos labai blogos, tačiau šiandien drabužių darbininkai yra tvirtai susiorganizavę ir yra vieni iš daugiausia kovojančių darbininkų šioje šalyje.

Didžiumoj darbininkai yra ateiviai, į

juos dar vis žiurima, kaip į nepadorius sutvėrimus, bet jie sparčiai žengia pirmyn ir tuomi spartumu verčia ir "amerikonus" pradėti judėti. Bosai, nė kiek neatsižvelgdami, vartoja visas įmones, kad tik supjūdžius darbininkus ir tuomi išardžius jų vienybę; rasinis antagonizmas, atsišaukimas į patriotizmą, tai jų mylimos temos, su kurioms jie žaidžia ant amerikų darbininkų konservatizmo.

Šioj išdirbystėj dirba apie 600,000 darbininkų, daugiau kaip 55 nuoš. jų yra organizuoti. Dauguma darbininkų dirba mažose dirbtuvėse. 86 nuoš. dirbtuvių samdo mažiau 50 darbininkų kiekviena. Labai maža proporcija tera tikrų amatninkų; suvirš 60 nuoš. darbininkų yra moterys, daugiausia žydų, italų ir slavų gimities.

Darbininkai turi padarę sutartis su darbdaviais, kurios leidžia jiems prisizūrėti į visą vidujinį tvarkymąsi toje pramonėje; tuomi jie prisirengia prie tvarkymo pramonės, kuomet ją pasiims darbininkai. Bosai labai kovoja su šia tendencija, bet darbininkų nusistatymas ir jų solidariskumas streikų laike išlaimėjo jiems šią konsesiją.

Nariai šių unijų reikalauja unijos kontrolės pramonėje. Tatai atsiekus bus atsiekta tokia kontrolė, kokią supranta "raudonieji".

Tragiška Farsa.

Žaizdami su darbininkų gyvasčia, tarytum tai būtų tik žaislas, leisdami pinigų, kuriuos sukrauna darbininkai ir darbininkės ir jų kūdikiai per kraują, del naikinimo įrankių, Amerikos valdžia atsišaukė į Britanijos, Francijos, Italijos ir Japonijos valdžias, kad susieitų šių šalių atstovai į konferenciją del, neva, nusiginklavimo.

Bet pirm negu, juodylas nudžuvo nuo šio pakvietimo, pasirašoma užsakymas dau-

giau karinių laivų. Bet, girdi, tatai busią taikos laivai, kiekviena valstybė tikrina savo darbininkams.

Iki 1925 m. Amerika turės 12 puikių karinių laivų su 43,000 tonų įtalpa. Japonija, neužsileisdama, užsako dar 8 karinius laivus, kurie bus užbaigti 1928 m. Britanija priimdama iššaukimą, nutarė statyti dar 4 pirmos klasės laivus.

Tai taip jie nusiginkluoja! Taip jie daro galą karams! Taip jie lošia šventą farsą su darbininkų gyvastimis, priruošdami sceną karui, daug geresniam, labiau naikinančiam, negu kada nors pasaulis matė!

Ką jie paisyti apie civilizaciją, jie ją sumals į dulkes ateinačiame kare. Civilizacija yra pigi, sulyginus su \$40,000,000 už kiekvieną laivą ir su bilionais, kuriuos kapitalistai pelnys karo laiku.

Ir suvažiuos pasaulio imperialistai į konferenciją su šypsna ant veido, bet su ginklu kišenėj.

Butų farsa, jeigu tai nereikštų tikrą pražūtį milijonams darbininkų ir neišpasytas kančias.

VALSTYBĖ

Valstybė yra valdančiosios klasės priepaudo organas. Jinai atsirado tik ten ir tuomet, kur atsirado išnaudotojų ir išnaudojamųjų klasė. Ji gina tuos, kurie atima viską nuo tų, kurie viską pagamino. Jos tikslas buvo ir yra visur, išskyrus dabar Rusijoje, laikyti pažiabojus klases, kad jos nesusikultų ir laikyti darbininkus paklusnume, kuomet išnaudojimo sistemoj klasių kova neišvengiama.

Draugijoje, kur nėra klasių, nėra nė valstybės ir jos funkcijų. Jai nėra kas veikti tokioj draugijoje ir todėl jos ten ir nėra.

Kapitalistinė valstybė negali panaikinti klasių, nė jų kovos. Ji sakosi taiknanti klases ir naikinti klasinius prieštaravimus, kuomet ji palaiko tokią sistemą, kuri remiasi ant klasinių prieštaravimų.

Valstybė užaugo sykiu su draugija ir pritaiko savo formą prie tos draugijos ekonominių reikalavimų. Feodalizmo gdynėje valstybė gynė stambiuosius žemės ir vergų savininkus. Kapitalizmo gdynėj, ji gina kapitalistus ir alginę vergiją. Ji gina kapitalistų klasės nuosavybę, k. t., gaminimo įrankius, dirbtuves, kasyklas ir tt. Valstybė, pagelbėdama kapitalistų klasei laikyti gaminimo įrankius savo rankose, priverčia darbininkus eiti pas juos ir parduoti vienatinę savo nuosavybę, darbo spēką, už vieną penktą dalį to, ką jie pagamina. Ji saugoja buržuazijos reikalus per teismus ir įstatymus, kurie vykunami pagelba armijos ir policijos.

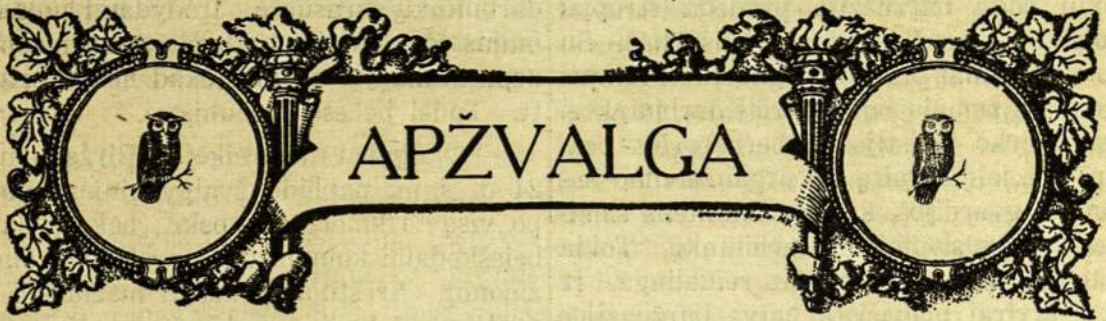
Darbininkų klasė neturi laukti pagelbos nuo burž.s valstybės. Ji yra gynėja kapitalistinės visuomenės. Jos forma ir funkcijos yra griežtai priešingos darbininkų klasės reikalavimams. Ji atsirado ir išsivystė šioj sistemoj, jos gynimui, ir todėl negali atlikti kitokias funkcijas.

Šiandieninė valstybė gina interesus savininkų. Darbininkai, neturėdami nuosavybės, tik gyvena iš savo darbo spēkos.

Todel darbininkų klasė ir yra tikra revoliucinė klasė visame pasauly. Neturėdama nieko ir nesitikėdama nieko gauti nuo kapitalistų, jie kreipiasi į savo klasę ir revoliuciją, idant pakeitus šią sistemą.

Kiekvienas, kuris šiek tiek žino istoriją, taipgi žino, kad didieji visuomenės perversmai be moters prisidėjimo negalimi; visuomenės progresas taip pat gali būti matuojamas pagal dailiosios lyties visuomeninę padėtį.

K. Marksas, 12 d. gruodžio, 1868.

IR KAPITALISTŲ SPAUDA TATAI PRIPAŽISTA.

Amerikoj viešpatauja dvi didelės politinės partijos, Respublikonų ir Demokratų. Pasisekimai tų partijų mainosi kas kelinti metai, buna kelis metus valdžioj Respublikonų partija, paskui pakyla Demokratų partija. Abidvi partijos yra kapitalistų partijos, abidvi yra priešininkės darbininkų. Tačiau per metų eiles buvo skelbiama, kad per tas partijas oficialės unijos, su Gompersu priešaky, prieš rinkimus maldauja prie kojų tų abiejų partijų, kad jos susimylėtų ant alginių vergų. Bet kalpgi darbininkų priešai suteiks ką nors gero darbininkams. —Nežiurint tos aiškios teisybės, milžiniška didžiuma šios šalies darbininkų piliečių manydavo ir dabar tebemano, jog jiems nereikia organizuotis į nepriklausomą politinę partiją, priešingą buržuazinėms partijoms, į partiją, kuri tarnautų darbui, o ne kapitalui. Revoliuciniai darbininkai vėl ir vėl šaukė darbininkus, kad jie nieko negali tikėtis nei iš Demokratų, nei iš Respublikonų partijos. Kaip viena, taip kita su dušia ir kūnu tarnauja kapitalui.

Pastaruojų laiku ir pati buržuazinė spauda pradeda pripažinti, kad tos partijos atstovauja grynai kapitalistinius reikalus. Štai New York "Globe" (spalių 7 d.) savo editoriale apie bandymą įkurti Jungtinėse Valstijose "Darbo Partiją" sako: "Daugiausia, kas galima pasakyti apie dvi

senąsias partijas ryšy su tuo, tai tas, kad Demokratai dabar kalba už smulkiojo biznio žmones, o Respublikonai už stambesnę biznį. Darbininkai neturi atstovybės, taip pat nėra atstovaujama nė farmeriai." Rodosi, užtektų to, kad įtikinus darbininkus, jog jiems reikia imti už vadą savo pačių politinę partiją. Mainierių Unijos pareiškimas už organizavimą Darbo Partijos yra žingsnis pirmyn, nežiurint to, kad ta partija bus opportunistų vadų rankose. Tas parodo, kad juose pradeda pribrešti nepriklausomo politinio veikimo sąmonė. Kitas žingsnis bus atsikratyti nuo išdavikiškų vadų ir paduoti ranką Bolševikų darbininkų politinei partijai.

ORGANIZAVIMAS NACIONALĖS GVARDIJOS NEW YORKO VALSTIJOJ.

Milžiniška bedarbė, pramoninis krizis neapsakytai sunkiai gula ant šios šalies darbininkų. Palengva, bet neišvengiamai auga miniose nepasitenkinimas, darbininkai vis daugiau ir daugiau pradeda kreipti dėmesį linkui kovos už išsigelbėjimą nuo bado ir išnykimo. Ir jeigu bedarbė tęsis per žiemą, tai minios bus priverstos rimtai užvesti visu frontu kovą prieš šią sistemą, rimtai jos pradės kelti revoliucinius reikalavimus.

Buržuazija jaučia tatau. Jinai numato, kad alkanos minios ne juokais gali pakelti savo ranką prieš jos viešpatavimą.

Tokiu budu buržuazija pradeda stropiai drutinti savo spėkas, slopinimo spėkas. Su tuo tikslu jina pradeda organizuoti naujus ginkluotų žmonių būrius prieš darbininkus. New Yorko Valstijos gubernatorius paskyrė specialę sąvaite del organizavimo nacionalės gvardijos, kurios vienintėlis siekimas, tai yra slopinimas darbininkų. Tokia gvardija niekam kitam nėra reikalinga. Ir tatau atvirai pripažįsta patys buržuazijos tarnai. Štai C. C. Webster, gvardijos rekrutavimo oficerius, išleido atsišaukimą i buržujus, kuriame, tarp kitko, sakoma:

“New Yorko Valstijos Gubernatorius paskyrė šią sąvaite rekrutavimui (organizavimui) gvardijos iki pilnam jos tvirtumui ir mums reikalinga jusų pagelba. Numatoma tam tikra padėtis darbininkų judėjime, kuri, del jus gerovės, reikalauja, kad Nacionalė Gvardija būtų tvirta ir gerai aprupinta. Jus pagelbėkite mums, o mes pagelbėsime jums.”

Matote, darbininkai, buržuazija šaukiama prie apsiginklavimo, nesa girdi, darbininkų judėjimas rimtėja ir darosi vis daugiau ir daugiau pavojingu kapitalistams, darbdaviams. Ir jei tik šios šalies darbininkai pabandytų pakelti ranką prieš darbdavius, jeigu tik jie, budami alkani, pareikalautų darbo arba duonos, tai tokia gvardija tuojaus jus užpultų ir išmaudytų jų pačių kraujuose. Darbininkams irgi reikia nesnausti: reikia stropiai organizuotis ir šviestis, tai yra, prisirengti del pasipriešinimo ginkluotai buržuazijai.

KAS DAROMA SU VARGDIENIAIS LIETUVOJE!

“Socialdemokratas” talpina korespondenciją iš Ukmergės, kurioj štai kas papasakojama:

“Nekuriuose valsčiuose kunigai rašė skundus ant tų, kurie buvo pirmutiniai

darbininkų sąrašuose, įrodydami jus komunistais, buk jie bažnyčioje nesimeldžia, nepasninkauja, mišių niekad neužperka ir tt. Todel jie esą komunistai.

“Žvalgybai to ir reikėjo. Birželio mėn. 24 d. š m. paplūdo žvalgybinkų gaujos po visą Ukmergės apskr., bekratydami, beieškodami komunistų ir areštavo i šimtą žmonių. Areštuotieji neturi mažiausio supratimo už ką jus sukimšo i kalėjimą

“Betardant, butinai reikalavo prisipažinti komunistais. Kaikuriuos neprisipažinus mušė kumščiomis ir kojomis spardė.

“Ukmergėj tardymas tęsėsi 17 dienų. Išardę dalį paliuosavo, apie 32 žmones išsiuntė i Kauno kalėjimą.”

Tai matote, kaip gražiai Lietuvos buožių valdžia elgiasi su darbo žmonėmis! Užteko kunigams ir davatkoms tarti žodi, ir valdžios šuniš paleista ant darbininkų ir valstiečių, tiesiog žvėriškai medžiojant jus, mušant ir įkalinant.

O vienok atsiranda tokių tamsių lietuvių darbininkų šioj šaly, kurie perka buožių valdžios bonus, kad ją sustiprinus, kad jina da sekmingiau smaugtų darbo žmones. Tie, kurie perka buožių valdžios bonus, nedovanotinai prasižengia prieš Lietuvos darbininkus.

IR “TĖVYNĖ” UŽ TARYBŲ VALDŽIA.

Tautininkų “Tevynė”, besibažydama prieš “Laisvę”, ve ką užgiedojo: “Mes labai norėtume, kad “L.”, nurodytų, kur ir kuomet “Tevynė” šaukė prieš Tarybų valdžia... Atpenč, “Tevynė” visuomet sakė ir dabar sako, kad juo ilgiau išsilaikys Rusų Tarybų valdžia, juo Lietuvai bus geriau, nes nei viena buvusių Rusijos valdžių, nei dabar esančių partijų dar neišsireiškė už pilną Lietuvos nepriklausomybę, o Tarybų valdžia pripažino pilną Lietuvos nepriklaus-

somybę ir tą pildo, nepaisant, kad "Laisvė" ir visi jos bendrai taip labai norėtų, kad Rusija Lietuvą vėl pavergtų." ("Tėvynė", num. 40)

Matote, jau ir "Tėvynė" neva pritaria Rusų Tarybų valdžiai. Bet per pastaruosius kelius metus ta pati ištikima Lietuvos buržuazijos tarnaitė biauriausiais purvais drabstė ir dabar drabsto Rusų Bolševikus, tiesiog ciniškai spjaudė ugnia ant Rusijos Raudonosios Armijos, kad buk pastaroji norinti užgriebti Lietuvos žemes. O dabar, kaip be matant, "Tėvynė" pradėjo "linkėti", kad Tarybų valdžia gyvuotų ilgiausius amžius, nesa, girdi, tiktai Tarybų valdžia te-užtvirtina Lietuvai nepriklausomybę. Tas tiesa, Tarybų valdžia neturi už tikslą pavergti mažąsias tautes, tiktai kapitalistinės-imperialistinės valstybės išnaudoja ir smaugia mažesnes tautas. Čia "Tėvynė" pasakė teisybę. Bet "T." turėtų prisilaikyti liogikos ir ve ką pasakyti savo skaitytojams: Jeigu Rusų Tarybų valdžia gera Lietuvai, tai Lietuvių Tarybų valdžia būtų da geresnė del Lietuvos. Tokiu budu, visų lietuvių darbininkų pareiga dėti visas pastangas, kad Lietuvoje būtų įvykinta Tarybų valdžia.

Bet "Tėvynė", pabaigoj savo pasakymo, primeta mums didelę nesąmonę. Mes niekuomet nenorėjome ir nenorime, kad Rusija vėl pavergtų Lietuvą. Tatai grynas išmislas. Mes ve ką visuomet sakėme ir sakome: Lietuvos darbininkai turi nuversti dabartinę buožių valdžią ir įsteigti Tarybų valdžią. Įsisteigus Tarybų valdžiai, Lietuva susijungtų su Sovietine Rusija lygiomis teisėmis ir sudarytų vieną frontą prieš abiejų šalių priešą — pasaulio imperialistus. Tatai nepavergimas, bet vienintėlis tinkamas kelias del apsaugojimo Lietuvos nuo imperialistinių valstybių pavergimo.

BEREIKALINGOS AŠAROS.

Vokietijos Jungtinės Komunistų Partijos buvusias pirmininkas renegatas Levi, rašydamas apie Jenos Kongresą, gailiai verkia, kad, girdi, "su dabartine komunistine partija atsitiko blogiausias dalykas, koks tiktai gali atsitikti su politine partija: niekas su ja rimtai nebesiskaito.. Dabar Jungtinės Komunistų Partijos nariai išsi-blaškę, o idėjiniu žvilgsniu ji yra griuvėsių kruva." (Citata imta iš "Naujienu", rugs. 22 d.).

Beabejonės, Levi'o išdavystė uždavė nemažą smugį Komunistų Partijai, vienok jisai bereikalo lieja krokodyliaus ašaras apie partijos "pakrikimą". Jenos Kongresas parodė, kad Komunistų Partijos spėkos jau gerokai susiburę, kad jos viduj neįvyko joks plyšimas, kurio taip laukė darbininkų priešai, tarp jų ir Levi. Vokietijos Social Demokratų Partija, Nepriklausomųjų Social Demokratų Partija, kontr-revoliucinių vadų vedamos darbo sąjungos, — visos tos organizacijos eina prieš komunistus, ištikimai gina buržuazijos reikalus. Komunistų Partija vienu viena tegina tikruosius darbininkų reikalus ir jos laimėjimas užtikrintas, neveizint to, kad Levi ją išdavė, neveizint to, kad jis jai kovo dienosė smeigė peiliu iš užpakalio.

NESUPRANTA IMPERIALIZMO TIKSLŲ.

"Tėvynė" (num. 40), kalbėdama apie Hymanso avanprojektą del taikos tarp Lietuvos ir Lenkijos, sudidžiausia širdperša stebisi: "Pagaliaus kas galėjo tikėtis, kad Tautų Sąjungos Tarybos pareikšti kaipo "neišpasakytai teisingi" dėsni, kuriais norima lietuvių tautos šventai teisingus reikalavimus išspręsti, būtų toki vienpusiški ir neteisingi!" O kiek augščiau jina klausia: "Kodel tat Lietuvai šitas brutališkas reikalavimas statoma, kad ji buti-

nai turi susirišti tampriais ryšiais su savo didžiausiais priešais — Varšavos imperialistais?”

Mums keista, kad “Tėvynės” redaktorius iki šioliai da nē A B C neišmoko apie imperialistinę Tautų Sąjungą (“Tautų Lygą”). Gerai, mes sutinkame duoti tam redaktoriui trumpą lekciją apie tą plėšikiškąją Tautų Sąjungą.

Pasauliniam karui einat prie užbaigos, visose Europos šalyse prasidėjo da negirdėtas visoj istorijoj darbininkų judėjimas. Rusijoje darbininkai nuvertė carizmą ir, po tam, buržuazijos viešpatavimą ir įsteigė Tarybų valdžią, savo pačių valdžią. Po tam, Vokietijos darbininkai išsijudino ir Bavarijoj įsikūrė Tarybų valdžią. Vengrijoj irgi įsikūrė Tarybos. Visoje Centralinėje Europoje darbininkai ginklais rankose kovojo prieš savo viešpačius.

Tokiai padėčiai iškilus, Anglijos, Francijos, Italijos ir Japonijos imperialistams stojo prieš akis socialės revoliucijos šmėkla, kurią ant žut-but reikia sukriušinti. Tantai tam tikslui — kovai prieš revoliucinį darbininkų judėjimą — imperialistinės valstybės susijungė į vieną šventą Sąjungą. Ir tuojaus susilaukta gerų vaisių. Centralinėje Europoj darbininkų judėjimas sukriušintas, Vokietijos darbininkai pralaimėjo. Pasiliko tiktai vienas proletarinės revoliucijos centras — Sovietinė Rusija, tasai kaulas imperializmo gerklėje. Dabar, Tautų Sąjunga, pasilikdama ištikima savo misijai, pasistatė sau už tikslą nuversti Rusų Tarybų valdžią. Ginklais bandė ją sunaikinti, nepavyko. Po tam griebėsi blokados, ir tas nepavyko: Tarybų valdžia ir šiandien tebegyvuoja. Tiems žygiams nepavykus, Tautų Sąjungai liko tiktai vienas išėjimas, butent aptverti Sovietinę Rusiją tvirta siena. kad per ją negalėtų lieti į platųjį pasaulį revoliucijos bangos. Iš vakariuose guli imperialistinė Lenkija, kurią sutvir-

tinti ir tinkamai aprupinti karinėmis pajėgomis, idant jina galėtų atsilaukyti prieš darbininkišką Rusiją, tapo svarbiausiu imperialistinės Tautų Sąjungos siekimu. O sutvirtinimas imperialistinės Lenkijos kaip tik ir reikalauja, kad Lietuva būtų prie jos prijungta. Mažųjų tautų teisės šičia nieko nereiškia, kuomet eina klausimas apie gelbėjimą kapitalistinio pasaulio nuo pasaulinės proletarinės revoliucijos.

Tegul visa gerkle šaukia “Tėvynė”, “Vienybė”, ir jų bendrai apie “neteisingumą”, “brutališkumą”, “nežmoniškumą” ir tt., nieko tatai negelbės. Kapitalistinis pasaulis nepripažįsta jokio žmoniškumo, kuomet jam prisiena susirenti su priešu — darbininkų klase.

Ar dabar “Tėvynės” redaktorius supras, kuomi kviepia Hymanso “neišpasakytai teisingi” avanprojekto dėsniai?

“NAUJIENOS” UŽBURTAME RATE.

Išspaudinusios Tarybų valdžios padėkos laišką Lietuvos valdžiai už teikimą pagelbos badaujantiems pavolgės žmonėms, “N” šaukia: “Kuomet šitokie draugiški santikiai gyvuoja tarp Rusijos bolševikų ir Lietuvos valdžios, tai lietuviški komunistai niekina ir keikia tą valdžią! Ar tai nėra keista?”

Kame čia tasai keistumas? Tai nėra jokio keistumo, Grigaičio galvoje viešpatauja amžina mali-malienė, tai viskas.

Tarybų Rusija yra padariusi taiką su Lietuva. Pastaroji dabar teikia šiek-tiek pagelbos Rusijos baduoliams. Tarybų valdžia tat ir siunčia jai padėkos žodį. Bet ar tas jau reiškia, kad Tarybų valdžia yra isimylėjusi į Lietuvos buožių valdžią, kad jina ją remia? Ar tas jau reiškia, kad susipratę lietuviai darbininkai turi paskelbti buožių valdžią savo prietelka ir perstoti kovojus prieš ją? Nieko panašaus. Tarybų Rusija suteikė Lietuvos valdžiai

padėkos žodį už suteiktą pagelbą baduoliams, mes-gi kaip skelbėme, taip ir skelbsime mirtiną kovą buožių valdžiai. Buk tikras, ponas Grigaiti, kad Tarybų valdžia pirmutinė pasirengus ištiesti savo ranką Lietuvos susipratusiems darbininkams, kurie šiandien nenuilstančiai kovoja prieš buožių valdžią.

UŽDAROME KONTESTĄ

Su šiuo numeriu uždarome kontestą temoj: "Kodel aš priklausau Lietuvių Moterų Progresyviui Susivienijimui?"

Labai smagu pranešti, kad gavome didelį pluoštą rašinių, net nespėjome visus peržiūrėti. Daugeliui draugių, tai buvo

pirmas bandymas rašyti ir drąsiai galima sakyti, kad jeigu tik tos draugės lavinsis ir ant toliaus nesustos rašusios, jos galės palikti geromis bendradarbiomis "Moterų Balso."

Bėgy šio mėnesio peržiūrėsime visus raštus ir sekančiame numery tilps geriausieji, tie, kurie užsitarnavo dovanas. Vėliaus talpinsime ir tuos, kurie negaus dovanų, jeigu tik bus tinkami spaudai. Dėlei vietos stokos, tuos straipsnius, kurie nelaimėjo dovanų, trumpinsime.

Redakcija ačiuoja toms draugėms, kurios bandė rašyti šiame konteste ir nori paraginti, kad ir ateity nepamirštumėt paremti "Moterų Balsą" savo aprašymais jusų vietinio ir apielinkės veikimo.

LAVINIMOSI SKYRIUS

PIRMI ŽINGSNIAI PRIE LAVINIMOSI.

Jau seniai kaikuriuose L.M.P.S. kuopose yra keliamas klausimas, ar bent tik nebus geriausia priemonė pakėlimui ir sustvirtinimui mūsų organizacijos, tai mūsų pačių savytarpinis lavinimasis. Yra ir tokių kuopų, kurios praktikoj jau bando įgyvendinti lavinimosi idėją: kaikurios iš jų laiko specialius lavinimosi susirinkimus, kitos turi tiesiog įsisteigusios lavinimosi mokyklėles. Neveizint to, tačiaus iki šiai dienai tos kaikurių kuopų pastangos nedavė pageidaujama pasekmių. Priežastis to veikiausia bus tame, kad mes neturime išdirbę vienodo plano, vienodos lavinimosi sistemos. Nežiurint to, vienok lavinimosi darbas yra butinas, neatidėliotinas.

Suprasdamas tatai, trečiausiai mūsų suvažiavimas lavinimosi klausimą statė vie-

non eilėn su pačiais svarbiausiais dienos klausimais. Suvažiavimo delegatės šį klausimą diskusavo gana rimtai ir plačiai. Pas kaikurias drauges buvo kilus mintis, jog reikalinga yra prirengti tam tikrą lavinimosi vadovėlį. Bet tuoj pasirodė, kad tokio vadovėlio parupinimas tai yra nelengvas darbas, darbas, kurio, prie dabartinių mūsų spėkų, mes nieku budu nepajiegtume atlikti, jei ir bandytume. Prie to, tokio vadovėlio svarba gerokai susimažins, atsižvelgiant į tai, kad mes turime visą eilę gerų veikalų, kuriuos galime studijuoti savo susirinkimuose ir mokyklėlėse. Apvarsstę patį klausimo branduolį, suvažiavimas priėjo prie išvedimo, kad, tuo tarpu, reikia pasistenkinti įvedimu "Moterų Balso" Lavinimosi Skyriaus". Tą kilnų suvažiavimo tarimą su šiuo numeriu mes ir pradedame vykinti gyveniman.

Visų Narių Pareiga Lavintis.

Kiekvienos mūsų susivienijimo narės pareiga suprasti, kad kiekvienos organizacijos gerumas ir tvirtumas pareina nuo to, kiek yra veiklus ir išsilavinęs jos nariai. Organizacija bus tiek veikli, kiek bus veiklus jos nariai; jinai bus tiek pažangi, kiek bus pažangūs jos nariai. Suprasdama tai, kiekviena narė privalo statyt sau už vyriausį uždavinį, tai savo pačios išsilavinimą, kad suprasti organizacijos reikalus, reikalus darbininkų judėjimo apskritai ir tt.

Jokio išsiteisinimo nėra ir negali būti. Kiekviena narė, turinti noro, gali tam tikrą dalį laiko pašvesti lavinimuisi. Visų pirma kiekvienos draugės pareiga skaityti darbininkiškus laikraščius ir knygas. Po tam seka lankymasis į darbininkiškas prakalbas ir šiaip parengimus. Kiek tenka pastebėti, tai kaikurių kuopų draugės apgailėtina neskaitlingai tesilanko net į mūsų pačių rengiamas prakalbas. Ateity tas turi būti panaikinta. Yra prakalbos, kiekviena kuopos narė turi būti jose. Išėmimas galima padaryti tiktai tada, kada atsiranda labai svarbių priežasčių.

Antras mūsų išsilavinimo šaltinis, tai yra tam tikros specialiai įsteigtos del lavinimosi mokyklėlės. Tuomi privalo rupintis kuopa, kaip tokią. O kiekvienos narės pareiga lankyti tokią mokyklėlę.

Mokyklėlių Kurimas.

Mokyklėlės įkurimas tai nėra jau taip sunkus darbas. Neskaitlingos kuopos gali nusitarti laikyti kas savaitė arba kas dvi savaitės lavinimosi susirinkimus. Šitokia me atsitikime visa kuopa veikia, kaip mokyklėlė. Skaitlinga kuopa gali įkurti specialę lavinimosi mokyklėlę. Kuopos komitetas (bei sekretorė) surenka vardus tų narių, kurios nori ir turi pasiryžimo lavintis. Susirinkusios lavintis, draugės visų

pirma pasiskiria iš savo tarpo sugabesnę draugę už pirmininę, mokyklėlės vadovautoją. Ten pat jos nutaria ir ką lavintis.

Disciplina.

Antras svarbus žingsnis lavinimosi darbe, tai įvedimas disciplinos. Reikalinga prižurėti, kad narė, pradėjus lankyti lavinimosi mokyklėlę, bei šiaip lavinimosi susirinkimus, tai ir turi nepamesti, turi lankytis reguliariai. Nieku būdu neleistina vieną sykį ateiti, o kitą ne, bei apleist kelius susirinkimus, paskui vėl lankytis. Neatsilankymas į vieną susirinkimą reiškia atsilikimą. Į sekantį susirinkimą atsilankius narė nežino, kas buvo išmokta aname susirinkime, todėl jinai trukdo visą susirinkimą, gaišina laiką, visą darbą traukia atgal. Tiktai labai svarbios priežastis tegali su-laikyti nuo atsilankymo.

Palaikymas Gero Upo.

Daugelis draugių su didžiausiu entuziazmu, geru upu, prisizada lavintis. Bet atsilankiusios į vieną-kitą susirinkimą, tuojaus nuleidžia rankas ir meta darbą šalin. Mat, jos įsivaizdina, kad per vieną susirinkimą viską išmoksia, viską pasauly sužinosia. Ir kuomet pamato, kad taip nėra, taip greitai gerų vaisių negalima susilaukti, jos tuomet netenka gero upo ir nebesilanko.

Draugės, lavinimosi darbas nėra vienos dienos darbas, — tatau yra sunkus darbas, darbas, kuris reikalauja daug laiko, tvirto pasiryžimo prasilavinti. Tik per ilgą laiką ir nenuilstantį triusą mes galime šiek-tiek prasilavinti, kad tapus tinkamesnėmis ir savo organizacijai ir darbininkų judėjimui apskritai. Pradėjome lavintis ir tęskime, nepameskime gero upo ir entuziazmo, o pradėsime susilaukti savo triuso vaisių, pradėsime pamatyti šviesą. Už mėnesio-kito, draugė, kuri lavinasi, pradeda pamatyti, jog jinai toli pralenkė tas, kurios

nesilavina. Tik pradžia yra sunki, o paskui kyla noras ir naujas pasiryžimas žengti pirmyn.

Kaip ir Ką Lavintis

Kaikuriose lavinimosi mokyklėlėse yra daroma taip: patys nariai pasiskiria temą ir paveda vienam nariui prisirengti plačiau pakalbėti, padaryti išangą. Tada prasideda savitarpinės diskusijos; visi privalo dalyvauti tose diskusijose. Toksai lavinimosi būdas yra geras ir patartina jį išbandyti.

Kitas budas — nariai pasiskiria kokią norints knygą ir iš jos lavinasi. Mes patariame visoms draugėms šiuo tarpu studijuoti Bucharino knygą "Iš Komunistų Programos." Tatai puikus veikalas: klausimas gvildenamas be galo svarbus ir lengva kalba parašytas.

Mes patariame lavintis klausimų forma. Kad palengvinus draugėms šiame darbe, mes šičia talpiname visą eilę klausimų iš virš minėto veikalo. Atsakymus į tuos klausimus galima rasti knygoj, nes jie iš jos yra paimti. Kiekvienos narės, lankančios mokyklėlę, pareiga išanksto prisirengti, kad atsakius į kiekvieną klausimą, kuomet mokyklėlės pirmininkė bei pirminkas užklausa. Ir šičia reikalinga drąsa. Nereikia nusigąsti, bet drąsiai sakyti tai, ką žinai pakeltu klausimu. Jeigu bus negerai atsakyta, tai pasirodys iš kitų draugių atsakinėjimų ir pirmininkės paaškinimo. Jei nepataikei atsakyti, delei to nereikia nusiminti, tik stengtis, kad ateity geriau atsakytumėt.

KLAUSIMAI.

(*"Iš Komunistų Programos"*.)

Turtų Pasidalinimas.

1 — Iš ko kyla visi kapitalizmo žvėriškumai ir barbaringumai?

2 — Kokia yra pirmiausioji užduotis darbininkų klasės ir darbininkų partijos?

3 — Ką tuli mano reikėtų padaryti su atimtaisiais luobiais (turtais)?

4 — Kokias jie iš to daro išvadas?

5 — Kaip į šį dalyką žiuri komunistų partija?

6 — Kodel daugelio daiktų padalinti negalima? (Duokite keletą pavyzdžių).

7 — Kodel toksai pasidalinimas neperkeistų pamatiniai draugijos pagrindo?

8 — Ar toksai padalinimas panaikintų privatinę nuosavybę?

9 — Kaip vėl išaugtų stambieji kapitalistai?

10 — Kodel padalinimas į privatinę nuosavybę nėra darbininko idėja, bet smulkaus buržujo? (Pav. krautuvininko.)

11 — Kam prigulės visi turtai komunistinėj tvarkoj?

12 — Ar ir komunistinėj tvarkoj bus klasės? Kodel?

13 — Kaip tuomet bus vedamas darbas ir apskaitliavimas?

14 — Kokiose dirbtuvėse bus gaminami produktai komunistinėj tvarkoj?

15 — Kodel reikalinga vienas planas del ekonomingo gaminimo?

16 — Kodel dirbtuvės bus statomos prie šaltinių žaliosios medžiagos?

17 — Kodel komunistinėj tvarkoj negali buti prispaustųjų nei prispaudėjų, valdininkų, nei pavaldinių?

18 — Kodel nėra valstybės toj sistemoj, kur nėra viešpataujančios klasės?

19 — Koksai valdymas užims vietą žmonių valdymo?

21 — Kas atsitiks su rubežiais ir tėvynėmis?

Anarchistinė ar Komunistinė Tvarka.

22 — Kokie žmonės vadina save anarchistais?

23 — Ką jie primeta bolševikams, komunistams?

24 — Ar tasai jų primetimas yra teisingas? Kodel?

25 — Kaip anarchistai mano vesti gamybą? Paaiškinkite jų įsivaizdintas komunas?

26 — Nuo kokių dviejų kėblumų ir nelaimių turi išvaduoti žmones ateities tvarka?

27 — Kaip gyvena dabartinio žmogaus protėviai ir kodel jie taip gyvena?

28 — Ką išmoko žmonija prie kapitalistinės, stambios išdirbystės?

29 — Ant kokios papėdės gaminimas turi būti pastatytas? Kodel?

30 — Kodel reikia dar daugiau sustambinti išdirbystę, kad pastumus gaminimą pirmyn?

31 — Kokią naudą atneštų darbininkams trumpos darbo valandos?

32 — Kodel ateities tvarka prieštarauja tokiai tvarkai, kurią gina anarchistai?

33 — Kodel anarchistinėj tvarkoj elektra varomos mašinos nebutų galima naudoti?

34 — Kodel komunistai kovoja prieš mokslą, kurį skelbia anarchistai?

(Toliaus bus)

Pasveikinimas Škotijos L. M. D. Dr-jai.

Mes, L. M. P. S. Trečio Suvažiavimo delegatės, susirinkę 3, 4 ir 5 d. rugsėjo, 1921 m., So Boston, Mass., svarstyti savo ir kartu visos pavergtosios darbininkų klasės reikalus, suinčiame jums, draugės, širdingą pasveikinimą, linkėdamos tvirtos ištvermės ir pasiaukojimo jūsų, kartu ir mūsų, kovoj. Nors žiauri reakcija dalinai ir suskaldė jūsų organizacijos eiles, bet galutinai jos parblokti nepajėgė, kadangi darbininkų dvasios ir jų pasiryžimo nė žiauriausia reakcija užslėgti nepajėgia.

Mes, draugės, pasižadame jums gelbėti moraliai ir materialiai sulyg savo išgalės ir

kartu raginame įtempti visas jūsų spėkas, idant sustiprinus ir padidinus organizaciją, toliau tęstumėt klasių kovą kartu su revoliuciniu proletariatu. Mūsų kova neužsibaigs, pakol šis kapitalistinis pasaulis paremtas ant išnaudojimo žmogaus žmogų nebus pakeistas nauju, kur darbo žmonės bus viešpačiais savo triuso ir vaisių.

NAUJOJI GADYNĖ.

(Gaida kaip: "Draugiai draugai...")

Aušta naujoji gadynė,
Meilės, brolybės, šviesos.
Džiaugias varguolių krutynė,
Išvydus saulę tiesos.

Džiaugias, kad pančiai vergijos
Krinta nuo rankų žemyn,
Kad ženklas meilės brolijos
Kas diena kyla augštyn;

Kad džiusta kraujo upeliai,
Ateina laikas smagus,
Kad jau vargdienių bureliai
Laužo tironams ragus.

Aušta naujoji gadynė,
Nyksta tamsybės migla,
Rusti tironų krutinė
Staugia kaip girioj tigra.

Rauda, kad jų sostai griuva
Nuo proletarų jėgos,
Kad jų galybė vis puva,
Nebepalaiko tvarkos;
Kad pavergtųjų galybė,
Pasaulyje auga didyn,
Kad šauksmas — laisvė, Lygybė!
Tarp minių kyla garsyn.

* * *

Aušta naujoji gadynė,
Jau saulė teka rytuos.
Sveika, vargdienių tėvynė!
Sumink valdonus purvuos...

Lakštingalos Vaikas.

KORESPONDENCIJOS

SEATTLE, WASH.

Spalio 16 d. atsibuvo prakalbos ALDLD. 161 kuopos agitacijos mėnesio. Kalbėjo anglų kalboj moteris, pavardės neatmenu. Jinai nurodė dabartinę Rusijos padėtį, kaip yra reikalinga ten pagelba badaujantiems žmonėms. Kalbėjo ir antra moteris D. Stupurienė, tik ką atvažiavusi iš Lietuvos. Žinoma, jinai nėra jokia kalbėtoja, tik paprasta darbininkė moteris. Jinai papasakojo apie Lietuvą nuo pradžios karo ir kas dabar tenai dedasi. Jinai sakė kaip kunigai, dagirdę, kad karas prasidėjo, tuojaus subruzd rinkti aukas, kad karą sustabdžius. Kas nedėdienį kunigai reikalavo daugiau aukų, nes karas esą jau netoli. Iš vargšų išviliojo paskutinį skatiką, o karo betgi nesustabdė. Štai kurie gavo aukų surinktų Amerikoje per lietuvių dieną. Kunigai su tomis aukomis atpirko ponams iš vokiečių dvarus, o biedni gavo tik po 25 kapeikas. Kada vokiečiai atėmė iš žmonių viską ir pastarieji neturėjo ką valgyti, tai moterys ėjo į klebonijos rugienas rugių varpų pasirinkti, bet kunigas jas su botagu mušęs ir iškoliojęs

Toliau, senukė pasakojo, kaip atėjo bolševikai į Lietuvą, išvijo vokiečius, žmonėms pavelijo kirst miškus ir atstatyti triobas. Nekurie pasakė, mes nenorime ponų miškus kirsti, kaip ponai sugrįš, tai mus už vagis gali parokuoti, o kiti-gi klausė bolševikų ir nebijojo ponų, jie pasistatė triobas ir yra laimingesni, o gi kurie miško gailėjo kirst, tad tie ir dabar duobėse turi gyventi.

Buvo senutės klausta, kas per vieni tie šiauliai ir ką jie veikia. Jinai pasakė: "Šiauliai susideda iš turtingų ukininkų sunų ir gina dabartinę Lietuvos valdžią, o susipratusius Lietuvos žmones muša ir į kalėjimus grūdžia".

Gaila, kad mūsų tų šiaulių palaikytojų nė vienas neatsilankė į šias prakalbas; rodos, ir jie buvo kviečiami. Jie būtų sužinoję, kas tie šiauliai yra, ir ką jie veikia. Girdėjau, jog Gedemino Draugystė gana gausią auką paaukavo tiems šiauliams, net \$140. Aš manau, kad tos draugystės ne vienas narys turi savo brolių Lietuvoje ir gal jų pačių brolius šiauliai įgrudo

į kalėjimą. Faktai mums parodo, kad Lietuvos darbininkai daugiau supranta savo reikalus, negu Amerikos nekurie lietuviai. Musų tautiečiai, turbūt bijojo ateiti į šias prakalbas ir parodyti savo akis prieš susipratusius darbininkus. Jie prisijaučia, žinoma, kad didelę klaidą padarė.

Po prakalbų buvo renkamos aukos Rusijos badaujantiems. Aukų, rodos, surinkta \$16 su centais. Žmonių buvo nedaug. Visiems aukojusiems tariau širdingą ačių.

Po prakalbų kuopos sekretorius, K. Žukauskas, pareiškė apie ALDLD. stovį ir ragino rašyti prie tikros darbininkų organizacijos. Taipgi patarė ir moterims turėti L.M.P.S. kuopą. Aš nuo savęs irgi patarčiau Seattle lietuviams moterims sutverti L.M.P.S. kuopelę ir darbuotis kartu su vyrais. Taigi, nesnauskime, sesutės, stokime į kovotojų eiles ir budinkime savo sesutes, kurios dar tebemiega letargos miegu.

T. Čepaitienė.

BINGHAMTON, N. Y.

Spalio 1 d., Liet. Dram. Rat. "Banga" statė scenoje L.M.P.S. 23 kuopai keturių aktų dramą "Du Broliu" Veikalas gana pamokiantis, perstato gyvenimą lietuvių Amerikoje. Ten parodoma kaip vienas brolis linkęs prie apšvietos ir mokslo, tikėdamas tuomi pagerinti darbininkų buvį; antras — linkęs prie tamsumo ir girtuoklystės, papildė jis žmogžudystę ir ant galo atsiduria kalėjime.

Iš aktorių pusės, vaidinimas pavyko gana gerai. Ypatingai gerai lošė A. L. Žolynas Zenono rolėj; L. Valančius — Rapolo, E. Čekauskienė — Motinos ir K. Jakševičienė — Agnieškos. Taipgi ir visi kiti aktoriai lošė gerai, išskiriant nekuriuos, dar mažai dalyvavusius scenoje. Nežiurint, kad garsinta buvo ir gerai, tačiau publikos buvo visai mažai, turbūt ir pelno neliks.

Spalio 2 d., įvyko L.M.P.S. 23 kp. prakalbos; kalbėjo d. V. Andriulis iš Brooklyno. Kalbėtojas gana aiškiai nušvietė pasaulio darbininkų judėjimą. O ypatingai gerai išdėstė da-

bartinę Rusijos situaciją. Tik visa bėda, kad mūsų visuomenė tinginio liga apsirgo ir neskaitylingai lankosi į tokius naudingus parengimus. Ir šį sykį tik apie šimtas žmonių susirinko į prakalbas. Aukų surinkta \$6.50.

Rugs. 23 d., įvyko "lietuviškos vakaruškos", kurias buvo surengusi L.M.P.S. vietinė kp. Pelno liko vos keli doleriai, nes publikos buvo visai nedaug. Ir pas mus progresyvi draugijos pradėjo rūpintis Rusijos bado paliestais gyventojais. Praeitame susirinkime Liet. Darb. Sus. Draugija aukojo iš izdo \$100, ir išrinko vieną atstovą į vietinį Rusijos Gelbėjimo Komitetą. Liet. Dram. Rat. "Banga" aukojo \$50 ir nutarė sulošti veikalą "Nepasiektas Tikslas", nuo kurio pelnas eis baduoliams. L.M.P.S. 23 kp. paskyrė \$25 iš izdo ir pelną nuo busiančio maskaradų baliaus. Taipgi šv. Juozapo pašelpinė draugija aukojo \$5. Reikia pastebėti, jog ši draugija turėjo nemažai triukšmo savo susirinkime, kada buvo pakeltas klausimas apie gelbėjimą Rusijos badaujančių. Mat, tulas grigaitinio "bunčiuko" (susidedančio iš 5 "mokslinių") "lyderis", nebeturėdamas faktų agitacijai prieš gelbėjimą Rusijos badaujančių, pradėjo "išreikšti" savo "mokslą", koliodamas tuos, kurie stoji už aukojimą. Bet visgi jis nieko nelaimėjo ir turėjo apleisti susirinkimą. Mat, susipratę darbininkai pažįsta tokius "lyderius".

Rusijos Gelbėjimo Komitetas rengia koncertą ant lapkričio 19 d. Patartina kitoms draugijoms nieko nerengti toj dienoj, bet atsilankyti į šį parengimą.

Šiomis dienomis čionai tapo likviduotas "Aušros" Choras, iš priežasties negavimo gero ir pastovaus chorvedžio. Tatai apgailėtinas dalykas, nes tai buvo vienintėlis budas pritraukti jaunimą prie bendro veikimo dailės srity. Žinoma, jei pributų iš kur geras choro vedėjas, tai, beabejo, būtų galima chorą ir vėl suorganizuoti.

Perlas.

PITTSTON, PA.

Spalio 1 d., L.M.P.S. 88 kuopa surengė balių su skrajojančia krasa. Atsilankė skaitlingas lietuvių būrelis. Ypatingai daug buvo moterų, prijauciančių progresyvią judėjimą. Pelno liko \$97.85. Iš tos sumos \$50 paskirta nukentėjusiems nuo saulės kaitros Rusijos gyventojams. Darbuokimės draugės ir ant toliaus.

88 Kp. Narė,

WORCESTER, MASS.

Rugs. 11 d., L.M.P.S. 2 kp. laikė savo mėnesinį susirinkimą. Šiame susirinkime užsibriežėm atlikti daug darbo. Nutarėme įsteigti lavinimosi mokyklėlę, kurioj mokinsimės gramatikos, aritmetikos, kaip vesti susirinkimus ir šiaip lavinsimės diskusijose ir t. p.

Pastaruoju laiku narės pradėjo energingiau veikti ir skaitlingiau į susirinkimus lankytis. Susirinkimuose veik kiekviena narė ima balsą ir diskutuoja apie mūsų veikimą.

2 kp. prisidėjo prie vietinio komiteto šelpimui Rusijos badaujančių.

Bendrai su ALDLD. 11 kp. drg. Bimbai rengiame prakalbas, kurios greitai laiku įvyks. Taipgi mokinamės du veikalai: vienas, "Bolševikų Darbo Biuras", bus lošiamas 3 d. lapkr., antras, "Trys Mylimos", bus vaidinamas vėliau.

Spalio 16 d., 2 kp. surengė prakalbas. Kalbėjo E. N. Jeskevičiūtė. Prakalbos pavyko sekmingai, publikos susirinko gan daug.

Kalbėtoja savo užduotį atliko gerai, nors jauna kalbėtoja, bet rimtai ir nuosekliai aiškino darbininkų reikalus. Pasirodo, kad L.M.P.S. turi gabių kalbėtojų savo tarpe.

Aukų Rusijos badaujančiams surinkta \$20 su centais.

Progresistė.

HARTFORD, CONN.

Spalio 16 d., L.M.P.S. VII Apskričio buvo parengtos prakalbos, Red Men's svetainėj. Kalbėtoja buvo d-gė K. Petrikienė iš New Yorko. Kalbėjo dviem atvejais:

Pirma kalbėjo apie Rusijos politinę ir ekonominę padėtį; nurodė, kad tai vienintėlis šalis pasaulyj, nuo kurios darbininkai turėtų imti pavyzdį kovoj už galutiną pasiliosavimą.

Antru atveju kalbėjo apie moterų reikalus, nurodydama reikalingumą organizuoti ir prigulėti prie darbininkų organizacijų. Publikos buvo nemažai. Aukų Rusijos gelbėjimui surinkta \$36 su centais.

Čia susitvėrė Hartfordo Lietuvių Progresyvių Draugijų Sąjunga, į kurią priguli sekančios draugijos: ALDLD., L.M.P.S., L. S. D. D. ir Darbininkų Liuosybės choras. Viršminėta sąjunga pasirandavojo kambarius po No. 51 Elm St., kur bus lietuvių kalbos ir skaitliavimo kursai. Manoma sutverti vaikų draugijėlę. Darbas labai pagirtinas ir tikimės, kad atneš gerų pasekmių.

Progresistė.

L. M. P. SUSIVIENIJIMO REIKALAI

L. M. P. S. NARĖMS.

Šiomis dienomis bus išsiuntinėta visoms kuopoms referendumai: L.M.P.S. Trečiojo Suvažiavimo protokolas ir konstitucijos projektas. Todel su šiuo numeriu atidarau apkalbėjimą šių dviejų referendumų. Apkalbėjimas tęsis iki 12 d. gruodžio.

Konstitucija nebus talpinama "Moterų Balse", nes tai užimtų labai daug vietos. Taigi kuopos aplaikusios referendumo blankas turėtų sušaukti specialį susirinkimą, ir ten visos galėtų susipažinti su nauja konstitucija.

E. N. Jeskevičiūtė,
L. M. P. S. C. Sekr.

PROTOKOLAS L. M. P. S. PILD. KOMITETO POSĖDŽIO, LAIKYTO SPALIO 6, 1921 m., BROOKLYN, N. Y.

Posėdy dalyvavo Pild. Kom. narės: d. K. Petrikienė, A. Jurevičienė, M. Ramanauskienė ir K. B. Karosienė. Taipgi dalyvavo Centro išdininkė d. Undžienė ir Centro sekr. d. E. N. Jeskevičiūtė.

Protokolas susirinkimo, laikyto 2 d. spalio, kuriame dalyvavo tik dvi Pild. Kom. narės, likos atšauktas ir dalykai svarstyti šiame posėdy.

1. Įnešta išrinkti naują Pild. Kom. sekretorę, matyvuojant, kad dabartinė sekretorė ateityje gal negalės pildyti savo pareigas, delei gyvenimo aplinkybių. Už įnešimą balsavo d. K. Petrikienė ir A. Jurevičienė. Prieš d. Ramanauskienė. Susilaikė nuo balsavimo d. Karosienė.

Sekretore nuominuota d. B. Bočkiūtė-Makutėnienė. Už balsavo dvi, prieš viena ir susilaikė viena.

2. Nutarta pareikalaut iš L. M. P. S. Centro sekretorės L. M. P. S. 1922 m. nominacijos blankų.

Į komisiją peržiūrėjimui blankų paskirta d. Bondžinskaitė, V. Klimiūtė ir K. Petrikienė.

3. Išklausius "M. B." redakcinės komisijos raportą, pasirodė, kad komisija nepildė savo pareigų. Nutarta, kad komisija pildytų savo pareigas ir praneštų apie tai "M. B." redaktorei, kad susižinotų su ta komisija.

4. Nutarta pareikalaut iš d. Karosienės ir L. M. P. S. III Rajono, kad jos kaip galint greičiau sutvarkytų visus reikalus, liečiančius knygą "Rusų Revoliucijos Istorija" ir perduotų "M. B." administratori, nes dirbant dviem įstaigom, pasidaro bereikalingo darbo ir buna daug nesmagumų.

Peržiūrėjimui knygų tame reikale, esančių pas d. Karosienę, paskirta L. M. P. S. 11 kp. komitetui.

5. Nutarta perorganizuot "M. B." administracijos knygų peržiūrėjimo komisiją. Į komisiją paskirta d. Tamuliniūtė, Vilkaitė ir Paukštienė.

6. Nutarta patart L. M. P. S. sekretorei-administratorei, kad atsispausdintų blankas, kurias turi sutaisius Admin. reikaluose.

7. Nutarta pridėt prie L. M. P. S. knygų katalogo ir A. L. D. L. D. išleistų knygų surašą, del pardavinėjimo.

L. M. P. S. Pild. Kom. sekretorė,

K. Karosienė.

L. M. P. S. Centro sekretorė.

E. N. Jeskevičiūtė.

DRAUGĖS.

Agitacijos savaitę jau praėjo ir kiek, iki šiol, sužinojome, visur buvo labai sekminga. Visur draugės rengė prakalbas ir

įvairius parengimus. "Moterų Balso" pavienių numerių išplatinta labai daug. Naujų narių prisirašė nemažai, nors dar daugelis kuopų neprisiuntė savo blankų. Tos pasekmės parodo, kad mes galime atlikti didelius darbus, tik reikia noro ir pasiryžimo.

Draugės užsibaigus šiai savaiteti, nesustokime dirbę. Nors tiek parengimų ir negalime kas savaitė rengti, bet rengkime kuodaugiausia — kiek tik galima. Platinime ir remkime savo organą "Moterų Balsą".

Šiai savaitai buvo išleisti agitatyviški lapeliai ir išsiuntinėti kuopomis. Už juos nebuvo reikalauta jokio atlyginimo, nes norėjome, kad kiekviena kuopa, didelė ar maža, juos platintų. Dabar kuopos, kurios išgali, privalo paaukoti L.M.P.S. ir "Moterų Balsui", tuomi atsisteisite ir sykiu suteiksite tą taip reikalingą paramą.

Dar kartą pakartosiu, draugės, nesustokime veikusios. Žinote, kad esame pasibrėžusios nuveikti didelius darbus ateinančiais metais. Vienas jų tai yra išleidimas Engelso knygos "Pradžia Šeimynos". Tam visam darbui reikia spėkų ir pesišventimo. Dirbkime.

PROTOKOLAS

L.M.P.S.A. Trečio Suvažiavimo, laikyto 3, 4 ir 5 d. rugsėjo, 1921, So. Boston, Mass.

(Tąsa iš No. 10.)

Priimta raportai Centro Sekretorės, Administratorės, Iždininkės, Redaktorės, Pild. Komiteto ir Lit. Komiteto. Skaitytas buvusios Red., Fin. Sekr. ir Adm. raportas ir priimtas.

Viena komisijos narė, parašymui L.M.P.S. istorijos pranešė, kad negalėjo komisija susitikinti tame klausime ir todelei nieko nenuveikė.

Skaityta sekami pasveikinimai suvažiavimui su aukomis nuo šių L.M.P.S. kuopų: 34 kp. \$10, 27 kp. \$10, 22 kp. \$10, 5 kp. \$5, 33 kp. \$5, 29 kp. \$15, 54 kp. \$10, 24 kp. \$5, 51 kp. \$10, 94 kp. \$10, 64 kp. \$5, 37 kp. \$10, 28 kp. \$10. Viso \$115 aukų suvažiavimui. Pasveikinimai su aukomis "Moterų Balsui": II

raj. \$25, 36 kp. \$15, 100 kp. \$10, 24 kp. \$5, 18 kp. \$10, J. Benės-Šukienės \$10 ir K. Sinkevičiūtė-Pakušaitienės \$5. Viso aukų "Moterų Balsui" \$80. Pasveikinimai su aukomis L.M.P.S. Reikalams: Liet. Moterų Pašalpinės Draugijos "Birutės" \$10. Pasveikinimai su aukomis propagandai nuo L.M.P.S. kuopų—23 kp. \$10, 48 kp. \$20. Pasveikinimai su aukomis nepaskirta tikslas: 76 kp. — \$5, 2 kp. — \$5, 109 kp. — \$10. Viso \$20. Nuo 76 kp. su auka \$25, Rusijos badaujantiems ir 9 kp. auka \$10 politiniams kaliniams. Viso aukų suplaukė \$290. Pasveikinimai nuo L. K. J. S. Britanijoje, L.M.P.S. 70 kp., L.M.P.S. 72 kp. ir telegrama nuo A.L.D.L.D. Centro Komiteto. Visi pasveikinimai priimta su aplošimtais.

Nutarta laikyti sesiją iki 6 val. vakaro.

"Moterų Balso" tankesnę leidimą nutarta palikti Pild. Komitetui.

Pakėlimą mėnesinių mokesčių nutarta palikti Pild. Komitetui.

Nutarta pradėti II sesiją 9 val. ryte.

Sesiją uždarė pirm. M. Undžienė 6 val. vakare.

Pirm. M. Undžienė,

Sekr. E. N. Ješkevičiūtė.

II Sesija.

Sesiją atidarė pirm. M. Undžienė 10 val. ryte. Vardašaukis: nepribuvo V. Budonienė, E. Slesariunienė, A. Olseikienė, O. Balsevičienė ir A. Lakštutienė. Pranešta, kad A. Lakštutienė, E. Slesariunienė ir O. Balsevičienė nepribuvo suvažiavimui.

Prezidiumas šiai dienai palikta tas pats.

Skaityta protokolas I sesijos ir priimtas.

Perskaityta sekami pasveikinimai: L.M.P.S. 12 kp. su \$10 L.M.P.S. reikalams, A. Karpavičienė su \$2 suvažiavimui ir L.S.P.S. I rajono su \$5 L.M.P.S. reikalams. Viso aukų \$17.

Nutarta sulaukyti siuntinėjimą "Moterų Balso" narėms, skolingoms 3 mėnesius.

Nutarta tokioms narėms, kurios vėliau užsimoka, nesiųsti užsivilkusių numerių.

Pribuvo O. Motuzaitė nuo 49 kuopos, vieton A. Olseikienės, 11:30 val. ryte.

Nutarta suvienyti L.M.P.S. ir "Moterų Balso" išdus.

Nutarta eiti pietų, paskirta viena valanda laiko. Sesija uždaryta 12:15 val. p. p.

Pirm. M. Undžienė,

Sekr. E. N. Ješkevičiūtė.

III Sesija.

Sesiją atidarė pirm. M. Undžienė 1:40 val. p. p. Vardašaukis: Pasivėlino J. Bondžinskaitė, V. Budonienė, M. Virbickienė, G. Baušienė ir E. N. Ješkevičiūtė.

Nutarta, kad "Moterų Balsas" išeitų prieš 1 d. kiekvieno mėnesio vieton prieš 10 d.

Pribuvo J. Bondžinskaitė ir E. N. Ješkevičiūtė 1:50 val. p. p.

Nutarta, kad rezoliucijų komisija pagamin-
tų rezoliuciją reikale "Moterų Balso" turinio.

Pribuvo V. Budonienė 2:25 val. p. p.

Nutarta palikti Pild. Komitetui išleidimą
vaikų draugijėlėms vadovėlio.

Nutarta patarti redaktorei, kad ji įvestų
lavinimosi skyrių "Moterų Balse".

Nutarta, kad suvažiavimo išlaidas padeng-
tų visos L.M.P.S. narės proporcingai.

Nutarta, kad Pild. Komitetas, apskaitliavęs
abelnas suvažiavimo išlaidas nustatytų, tą mo-
kestį.

Priimta rezoliucija atsinešime linkui lietu-
vių pašalpinių draugijų.

Nutarta, kad rajonai užvestų finansų kny-
gas savo kuopoms.

Nutarta, kad L.M.P.S. narės bei kuopos, ku-
rios remia dabartinę Lietuvos valdžią moraliai
bei materialiai, būtų išbrauktos iš L.M.P.S.

Priimta rezoliucija prieš dabartinę Lietuvos
valdžią.

Nutarta palikti Pild. Komitetui sutvarkyti
Centro darbininkų klausimą.

Priimta rezoliucijos dėl pagalbos Rusijos
badaujantiems žmonėms ir užuojautos politi-
niams kaliniams.

Skaityta pasveikinimai nuo ALDL. VII
Apskričio ir nuo V. V. Vasio su \$5 auka "Mo-
terų Balsui".

Nutarta, kad Pild. Komitetas pasirupintų
siųsti agitatorius per L.M.P.S. kuopas.

Nutarta patarti Pild. Komitetui, kad jis iš-
aiškintų per "Moterų Balsą" ir kitus laikraš-
čius, kaip galima įsteigti žodžio (oralį) laikraštį.

Nutarta pradėti sekančią sesiją 9 val. ryte.

Sesiją uždarė pirm. pagalbininkė O. Re-
meikienė 6:25 val. vakare.

Pirm. M. Undžienė, Sekr. E. N. Ješkevičiūtė.

IV Sesija.

Sesiją atidarė pirm. M. Undžienė 9:30 val.
ryte. Vardašaukis: nepribuvo J. Stigienė, M.
Matulienė, V. Budonienė ir A. Raibužiūtė.

Pirmininke šiai dienai išrinkta K. Karosie-
nė, pagalbininke O. Šimoliuniūtė. Sekretorės pa-
likta tos pačios.

Pribuvo A. Raibužiūtė 9:35 val. ryte.

Skaityta ir priimta 2 ir 3 sesijos protoko-
lai.

Pribuvo J. Stigienė 9:55 val., J. Navalins-
kienė ir M. Matulienė 10 val. ir V. Budonienė
10:15 val. ryte.

Konstitucijos komisija skaitė savo pagamin-
tą projektą paragrafais ir visi suvažiavimo pri-
imti pataisymai įdėta į konstituciją, netrau-
kiant jų protokolą.

Nutarta eiti pietų ant vienos valandos.

Sesiją uždarė pirm. K. Karosienė 12:25
val. p. p.

Pirm. K. Karosienė, Sekr. E. N. Ješkevičiūtė.

V Sesija.

Sesiją atidarė pirm. K. Karosienė 1:30
val. p. p.

Skaityta pasveikinimas nuo S. L. D. A. su
auka \$3 L.M.P.S. reikalams.

Vardašaukis: pavėlavo V. Budonienė.

Pribuvo V. Budonienė 1:50 val. p. p.

Konstitucija su padarytais ant vietos pa-
taisymais priimta vienbalsiai.

Priimta sekamos rezoliucijos: pasveikinimas
Škotijos L. M. D. D., santiky su Lietuvos dar-
bininkėms ir santiky su šios šalies progresy-
vių moterų judėjimu.

Nutarta perorganizuoti visas vaikų draugi-
jėles ir duoti joms vieną vardą.

Vardas paskirtas "Ateities Žiedas".

Priimta rezoliucijos, dėl "Moterų Balso" pa-
kraipos ir turinio, ir dėl kitų darbininkiš-
kų laikraščių.

Nutarta tas aukas, kurių nepažymėtas tiks-
las, paskirti Rusijos badaujantiems; tokių aukų
buvo \$20. Ant vietos delegatės suaukojo \$60 ir
buvo tuo tikslu prisiųsta \$25. Vėliau gauta nuo
L.M.P.S. 60 kp., \$10. Viso trečiasis suvažiavi-
mas pasiųs Rusijos badaujantiems \$115.

Baigiant suvažiavimą pakviesta kalbėti šios
draugės ir draugai: O. Šimoliuniūtė, K. Teržienė,
A. P. Šukienė, O. Dubosienė, J. Bondžinskaitė,
J. Sarapienė, M. Plepys, F. Abakas, A. Bimbo,
K. Karosienė, M. Undžienė, K. Petrikienė, M.
Ramanauskienė ir E. N. Ješkevičiūtė.

Suvažiavimą uždarė pirm. K. Karosienė
5:30 val. vakare.

Pirm. K. Karosienė, Sekr. E. N. Ješkevičiūtė.

Po uždarymui suvažiavimo atėjo sekami pasveikinimai: L.M.P.S. 4 kp. su \$5 "Moterų Balsui", O. Stiklytės-Vikšrienės su \$7 "Moterų Balsui", P. StiklytėsRaudienės su \$5 "Moterų Balsui", L.M.P.S. 60 kp. su \$10 nepaskirtas tikslas, "Laisvės" ir V. Žemaičio su \$5 "Moterų Balsui".

Viso aukų suplaukė sekamai: Suvažiavimui \$117, "Moterų Balsui" \$107, L.M.P.S. \$28, Propagandai \$30, Politiniams Kaliniams \$10 ir Rusijos badaujantiems \$115. Viso \$407.

E. N. Ješkevičiūtė L.M.P.S. C. Sekr.

Rezoliucija Prieš Dabartinę Liet. Valdžią.

L. M. P. S. Trečias Suvažiavimas, įvykęs 3, 4 ir 5 d. rugsėjo 1921 m., So Boston, Mass., priėmė sekančią protesto rezoliuciją:

Kadangi dabartinė Lietuvos buržuazinė valdžia yra paremta beturčių darbininkų ir maža-žemių-valstiečių išnaudojimu; ir,

Kadangi ta valdžia žiauriai persekioja susipratusius darbininkus, ardo jų organizacijas, neleidžia joms viešai gyvuoti, uždaro jų laikraščius, kemsą į kalėjimus ir žudo jų vadovus; todėl,

Mes, L. M. P. S., suvažiavimo delegatės, pasmerkiame dabartinę Lietuvos valdžią ir griežtai protestuojame prieš jos toki žiaurų elgimąsi;

Mes taipgi kviečiame lietuvius darbininkus, gyvenančius šioj šaly ir kitur, neremti tą valdžią materialiai, nei moraliai, nepirktijos paskolos bonų ir patarti kitiems, kad nepirktų. Susipratę darbininkai žino, kad už tuos pinigų perkami ginklai žudymui Lietuvos revoliucinių darbininkų.

Šalin buožių valdžia!

Šalin buožės!

Lai gyvuoja Lietuvos Darb. Valdžia!

L. M. P. S. II RAJONO KUOPOMS

Antro Rajono metinė konferencija atsibus gruodžio 11, 1921, po numeriu 376 West Broadway, So. Boston, Mass. Pradžia 10 valandą ryte.

Kuopos, priklausančios prie II Rajono, malonėkite atsiųsti delegates. Taipgi ir naudingų sumanymų Rajono labui įduokite savo delegatėms.

E. H. Lepskaitė,
II Rajono Raštininkė.

RED. ATSAKYMAI.

Drgg. S. Burkienei ir M. R. Lekešienei: Delei ne nuo redakcijos priklausomų priešasčių, jusų apkalbėjimus netalpinsime.

Visom korespondentėm: Delei vietos stokos netilpo daugelis korespondencijų, tilps sekančiam "Moterų Balso" numerį.

Onutės Dukrelei: Apysakos negalime sunaudoti. Geriau parašykite žinučių iš jusų apielinkės veikimo.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

"Moterų Balso" No. 10 tilpo L.M.P.S. I Rajono konferencijos protokolas, kuriame įvyko sekama klaida:

Neįtraukta delegatės nuo 91 kp., Maspeth, N. Y. O. Deapsienė ir J. Tamuliniūtė. Drgg. N. Kaulinienė, J. Parsonienė ir J. Abalienė buvo nuo 93 kp. Brooklyn, N. Y. ne nuo 91 kp. kaip kad paskelbta.

Šie nutarimai nebuvo įtraukti: nutarta paaukoti L.M.P.S. išleistai knygai, "Rusijos Revoliucijos Istorija", \$10. Nutarta pasiųsti 3-čiam suvažiavimui pasveikinimą su \$5 auka. Nutarta duoti viešą papeikimą L.M.P.S. Pild. Komitetui. Komisija, tam atlikti, išrinkta iš šių draugų: M. Paukštienė, O. Klimiūtė ir J. Bondžinskaitė.

Nesmagu, kad tokios klaidos įvyko, už tai atleisite.

J. Bondžinskaitė,
L.M.P.S. I Raj. Sekr.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.

"Moterų Balso" No. 10 įvyko sekama klaida, korespondencijoj iš Haverhill, Mass.

Ten pasakyta: "Komisija, rengimui pikniko Rusijos badaujančių žmonių naudai, raportavo ir t. t." turėjo būti Komisija rengimui pikniko, raportavo ir t. t.

